

ONDERWIJSVISITATIE

Textieltechnologie

Een onderzoek naar de kwaliteit van de professioneel gerichte bachelor
Textieltechnologie aan de Vlaamse hogescholen

The logo consists of a grey square on the left and a black square on the right. The letters 'V L H O R A' are written in white, bold, sans-serif capital letters across the black square, with the 'V' partially overlapping the grey square.

V L H O R A

V l a a m s e H o g e s c h o l e n r a a d

7 december 2010

De onderwijsvisitatie Textieltechnologie

Ravensteingalerij 27, bus 3
1000 Brussel
tel.: 02 211 41 90
info@vlhora.be

Exemplaren van dit rapport kunnen tegen betaling verkregen worden
op het VLHORA-secretariaat.

Het rapport is ook elektronisch beschikbaar op
<http://www.vlhora.be> > evaluatieorgaan > visitatierapporten > huidige ronde

Wettelijk depot: D/2010/8696/24

voorwoord

De visitatiecommissie brengt met dit rapport verslag uit over haar oordelen en de daaraan ten grondslag liggende motivering, conclusies en aanbevelingen die resulteren uit het onderzoek dat zij heeft verricht naar de onderwijskwaliteit van de professioneel gerichte bachelor Textieltechnologie in Vlaanderen.

De visitatiecommissie heeft hierbij de visitatieprocedure *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, februari 2005* gevolgd, waarbij zij niet enkel aanbevelingen en suggesties formuleert in het kader van de continue kwaliteitsverbetering van het hoger onderwijs, maar ook een oordeel geeft in het kader van de accreditatie van de opleiding.

De visitatie en dit rapport passen in de werkzaamheden van de hogescholen en van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) met betrekking tot de kwaliteitszorg van het hogescholenonderwijs, zoals bepaald in artikel 93 van decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs.

Met dit rapport wordt de bredere samenleving geïnformeerd over de wijze waarop de hogescholen en meer bepaald de betrokken opleiding omgaat met de kwaliteit van haar onderwijs. Toch is het rapport in de eerste plaats bedoeld voor de hogeschool die de opleiding aanbiedt. Op basis van de bevindingen van het rapport kan de hogeschool nu en in de nabije toekomst actie nemen om de kwaliteit van het onderwijs in de opleiding te handhaven en verder te verbeteren. De lezer moet er zich echter terdege bewust van zijn dat het rapport slechts een momentopname biedt van het onderwijs in de opleiding en dat de rapportering van de visitatiecommissie slechts één fase is in het proces van kwaliteitszorg.

De VLHORA dankt allen die meegewerkt hebben aan het welslagen van dit proces van zelfevaluatie en visitatie. De visitatie was niet mogelijk geweest zonder de inzet van al wie binnen de hogeschool betrokken was bij de voorbereiding en de uitvoering ervan. Tevens is de VLHORA dank verschuldigd aan de voorzitter, de leden en de secretarissen van de visitatiecommissie voor de betrokkenheid en deskundige inzet waarmee zij hun opdracht hebben uitgevoerd.

Marc Vandewalle
secretaris-generaal

Toon Martens
voorzitter

inhoudsopgave

voorwoord.....	3
inhoudsopgave	5
deel 1.....	7
hoofdstuk 1 de onderwijsvisitatie Textieltechnologie.....	9
1.1 inleiding	9
1.2 de betrokken opleidingen	9
1.3 de visitatiecommissie	9
1.3.1 samenstelling	9
1.3.2 taakomschrijving.....	10
1.3.3 werkwijze.....	10
1.3.4 oordeelsvorming.....	11
1.4 indeling van het rapport.....	12
hoofdstuk 2 het domeinspecifieke referentiekader Textieltechnologie.....	13
2.1 inleiding	13
2.2 domeinspecifieke competenties	13
deel 2.....	17
Hogeschool Gent	19
bijlagen	53

algemeen deel

Hoofdstuk 1 De onderwijsvisitatie Textieltechnologie

1.1 inleiding

In dit rapport brengt de visitatiecommissie verslag uit van haar bevindingen over de onderwijskwaliteit van de professioneel gerichte bachelor Textieltechnologie, die zij op 9, 10 en 11 maart 2010 in opdracht van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) heeft onderzocht.

Dit initiatief past in de werkzaamheden van de hogescholen en van de VLHORA met betrekking tot de kwaliteitszorg van het hogescholenonderwijs, zoals bepaald in artikel 93 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

1.2 de betrokken opleidingen

De opleiding Textieltechnologie wordt door 1 hogeschool aangeboden. De visitatiecommissie bezocht op:

- 9, 10 en 11 maart 2010 Hogeschool Gent

1.3 de visitatiecommissie

1.3.1 samenstelling

De visitatiecommissie werd samengesteld conform de procedure van de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, februari 2005*. Meer in het bijzonder werden de richtlijnen van de Erkeningscommissie Hoger Onderwijs met betrekking tot de onafhankelijkheid van de commissieleden opgevolgd. De visitatiecommissie werd samengesteld door het bestuursorgaan van de VLHORA in zijn vergadering van 16 november 2009.

De visitatiecommissie:

Voorzitter en domeindeskundige:	Wim Van Goethem
Onderwijsdeskundige:	Arno Libotton
Domeindeskundige:	Dirk Deloof
Domeindeskundige:	Boudewijn Snauwaert

Voor een kort curriculum vitae van de commissieleden, zie bijlage 1.

Vanuit de VLHORA werden een projectbegeleider en een secretaris aangesteld. Voor de visitatie van de opleiding Textieltechnologie waren dit:

Projectbegeleider: Klara De Wilde

Secretaris:

Hogeschool Gent Lieve Paternoster

1.3.2 taakomschrijving

De commissie geeft op basis van het zelfevaluatierapport van de opleiding en de gesprekken ter plaatse:

- een oordeel over de onderwerpen en facetten uit het accreditatiekader van de NVAO;
- een integraal oordeel over de opleiding;
- suggesties om waar mogelijk te komen tot kwaliteitsverbetering.

1.3.3 werkwijze

De visitatie van de opleiding Textieltechnologie aan de hogescholen gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, februari 2005*.

Voor de beschrijving van de werkwijze van de visitatiecommissie worden vier fasen onderscheiden.

- fase 1, de installatie van de commissie;
- fase 2, de voorbereiding;
- fase 3, het visitatiebezoek;
- fase 4, de schriftelijke rapportering.

Fase 1 De installatie van de visitatiecommissie

Op 6 januari 2010 werd de visitatiecommissie officieel geïnstalleerd.

De installatievergadering stond in het kader van een kennismaking, een gedetailleerde bespreking van het visitatieproces aan de hand van de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, februari 2005* en een toelichting van het ontwerp van domeinspecifieke referentiekader. Daarnaast werden een aantal praktische afspraken gemaakt, onder meer met betrekking tot het bezoekschema, de bezoekdagen en de te lezen eindwerken en/of stageverslagen.

Fase 2 De voorbereiding

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleiding bezorgd.

Elk commissielid heeft het zelfevaluatierapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en haar/zijn argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd in een checklist, waarvan de secretaris een synthese heeft gemaakt. De synthese werd uitvoerig besproken en beargumenteerd door de commissieleden. Op basis van de bespreking en de door de commissieleden opgestuurde vragenlijsten, inventariseerde de secretaris kernpunten en prioriteiten voor de gesprekken en het materialenonderzoek bij de visitatie.

De VLHORA heeft een bezoekschema ontwikkeld dat desgevallend aangepast werd aan de specifieke situatie van de opleiding. Het bezoekschema werd opgenomen als bijlage 3. Tijdens de visitatie werd gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn. Tijdens de visitatie werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. Tijdens de visitatie werd voor de verdere bevraging gebruik gemaakt van de synthese van de checklist en de vragenlijsten.

Binnen het bezoekprogramma werden een aantal overlegmomenten voor de commissieleden voorzien om de bevindingen uit te wisselen en te komen tot gezamenlijke en meer definitieve (tussen)oordelen. Na de gesprekken met de vertegenwoordigers van de opleiding hebben de visitatieleden hun definitief (tussen)oordeel per facet en per onderwerp gegeven.

Op het einde van het visitatiebezoek heeft de voorzitter een korte mondelinge rapportering gegeven van de ervaringen en bevindingen van de visitatiecommissie, zonder expliciete en inhoudelijk waarderende oordelen uit te spreken.

De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatie-rapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld. Het ontwerp-rapport geeft per onderwerp en per facet het oordeel en de motivering van de visitatiecommissie weer. Daarnaast werden - waar wenselijk en/of noodzakelijk - aandachtspunten en eventuele aanbevelingen voor verbetering geformuleerd.

Het ontwerp van opleidingsrapport wordt aan de opleiding gezonden voor een reactie. De reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport wordt door de commissie in een slotvergadering besproken. Het definitieve opleidingsrapport en het antwoord van de commissie wordt aan de hogeschool bezorgd. Dat definitieve opleidingsrapport en de bijlagen worden samengebracht in het visitatierapport van de professioneel gerichte bacheloropleiding Textieltechnologie.

1.3.4 oordeelsvorming

De commissie legt in een eerste fase een oordeel per facet vast. Daarna legt de commissie een oordeel per onderwerp vast op basis van de oordelen van de facetten die van het onderwerp deel uitmaken.

In de oordelen per onderwerp wordt steeds een overzicht gegeven van de oordelen per facet. In geval van een compensatie van facetten, wordt het oordeel op onderwerpniveau gevolgd door een motivering en aangevuld met de weging die de commissie hanteerde in de oordeelsvorming op onderwerpniveau. In de overige gevallen wordt voor de motivering van het oordeel op onderwerpniveau verwezen naar de argumentatie bij de facetten.

De oordelen per facet en per onderwerp hebben betrekking op alle locaties, afstudeerrichtingen en varianten. Daar waar er een onderscheid in het oordeel per afstudeerrichting en/of locatie en/of variant nodig is, wordt dit aangegeven in het rapport.

De commissie houdt in haar beoordeling rekening met accenten die de opleiding eventueel zelf legt, met het domeinspecifieke referentiekader en met de benchmarking ten opzichte van de gelijkaardige opleidingen in andere instellingen van hoger onderwijs.

Alle oordelen en wegingen volgen de beslisregels zoals geformuleerd in de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, september 2008* / *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, februari 2005*. Op het niveau van de facetten volgen de oordelen een vierpuntenschaal: “onvoldoende”, “voldoende”, “goed” en “excellent”. Op het niveau van de onderwerpen en op het niveau van de opleiding in haar geheel geeft de commissie een antwoord op de vraag of er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Hierbij kan het oordeel “voldoende” of “onvoldoende” luiden.

1.4 indeling van het rapport

Het opleidingsrapport bestaat uit twee delen. In het eerste deel worden de werkzaamheden van de commissie uiteengezet. In het tweede deel wordt enerzijds de gevisiteerde opleiding gesitueerd en worden anderzijds de oordelen van de commissie weergegeven en worden haar argumenten uiteengezet.

Hoofdstuk 2 Het domeinspecifieke referentiekader Textieltechnologie

2.1 inleiding

Voor iedere (groep van) opleiding(en) wordt een domeinspecifiek referentiekader ontwikkeld dat door de commissie gebruikt wordt bij de beoordeling van opleidingen. De visitatiecommissie is verantwoordelijk voor de opmaak van het domeinspecifiek referentiekader. De VLHORA als evaluatieorgaan geeft de procedure¹ aan voor de opstelling ervan.

Het referentiekader is niet bedoeld om een ideale opleiding te schetsen. Respect voor de eigenheid van een opleiding en voor de diversiteit binnen eenzelfde opleiding over de instellingen heen, veronderstelt immers dat in de eerste plaats wordt nagegaan of elke opleiding erin slaagt haar eigen doelstellingen te realiseren en dit zowel inhoudelijk als procesmatig. Dit belet niet dat wordt nagegaan of elke opleiding aan een aantal minimumeisen voldoet, die aan de betreffende opleiding worden gesteld vanuit het vakgebied en/of de relevante beroepspraktijk.

2.2 domeinspecifieke competenties

gehanteerde input

Referentiekaders:

- het hogeronderwijsregister, <http://www.hogeronderwijsregister.be>;
- Associatie Universiteit Gent (AUGent) - Nota, Naar een transparante hogeronderwijsruimte binnen de AUGent, afstemming opleidingsprofielen tot een AUGent-opleidingsprofiel, mede als input voor een domeinspecifiek referentiekader d.d. 21 september 2007 (B1.1-29_omvormingsdossier AUGent).

Brondocumenten omschreven door het werkveld:

- Opleidingsprofiel van het graduaat textiel opgesteld door de VLOR (1997);
- Beroepsprofielen opgesteld door VLOR (1996);
- Website van de VDAB (2002), <http://cobra.vdab.be>;
- Website van de SERV (2003), <http://www.serv.be>;
- Website van Quintessence (competentiemanagement), <http://www.quintessence.be>.

Internationale referentiekaders:

- The CDIO Initiative – the 12 CDIO Standards <http://www.cdio.org/tolls/cdiostandards.html>

domeinspecifieke competenties

algemene competenties

De opleiding garandeert dat de studenten bij de voltooiing van hun opleiding professioneel gerichte bachelor in de textieltechnologie volgende **algemene competenties** beheersen:

- analytisch en probleemoplossend denkvermogen;
- verantwoordelijkheidszin;
- zelfstandig functioneren;

¹ De procedure voor het opstellen van het domeinspecifiek referentiekader is beschikbaar op de website van de VLHORA www.vlhora.be onder de rubriek visitatie & accreditatie.

- assertiviteit;
- leergierigheid/leervermogen;
- communiceren: mondeling en schriftelijk;
- sociale vaardigheden: teamgerichtheid en flexibiliteit.

beroepsgerichte competenties

De opleiding streeft ernaar jongeren af te leveren die hun basisvaardigheden die ze verworven hebben op de Hogeschool, op een kritische manier kunnen implementeren in een dynamische bedrijfsomgeving. De afgestudeerde van de bacheloropleiding textieltechnologie moet in staat zijn als beginnend beroepsbeoefenaar in te spelen op de snel evoluerende hoogtechnologische textielsector, vernieuwingen in de productie en de arbeidsorganisatie te kunnen implementeren om zo bij te dragen tot de groei van de onderneming. De opleiding focust op een tewerkstelling van de afgestudeerden zowel op de nationale markt als op de internationale markt in drie domeinen:

1. *productie;*
2. *kwaliteit;*
3. *technisch-commercieel.*

1. Productie

De productieverantwoordelijke helpt de productiedoelstellingen te bereiken door de productie voor te bereiden, op te volgen en in werking te stellen. Hij draagt technische verantwoordelijkheden, begeleidt en stuurt medewerkers en technici. Tevens staat hij in voor de verbetering van de producten en het productieproces.

De productontwikkelaar bedenkt, omschrijft, concipieert en ontwikkelt nieuwe producten of procedés. Hij voert studies uit om bestaande producten en procedés te verbeteren. Hij doet onderzoek, studies, analyses en proeven. Hij werkt samen of begeleidt technici of leidinggevende personen.

De meester-gast (ploegoverste, werkleider, ...) is verantwoordelijk voor het vlotte verloop van het productieproces. Hij moet hiervoor het materiaal, de machines en de medewerkers optimaal organiseren en beheersen. Hij leidt en ziet toe op uitvoerend personeel en heeft technisch-organisatorische verantwoordelijkheid.

2. Kwaliteit

De kwaliteitsverantwoordelijke omschrijft, organiseert en implementeert de verschillende procedures die de productkwaliteit moeten garanderen. Hij staat in voor de opvolging en de controle van de grondstoffen, de productiemiddelen, de halfafgewerkte en afgewerkte producten.

De labmedewerker test en controleert de grondstoffen, producten in wording en producten. Hij onderzoekt de fysische of chemische eigenschappen in overeenstemming met de normen die door de productie of het lab vooropgesteld worden. Hij volgt de voorgeschreven instructies of analysemethoden.

3. Technisch-commercieel

Hij verkoopt industriële producten, hetzij gestandaardiseerd, hetzij aangepast aan de behoefte van de klant. Hij prospecteert de volledige potentiële markt van bestaande en potentiële klanten. Hij kan de klachten technisch bijstaan of de klantendienst verzorgen.

De afgestudeerde textieltechnoloog beschikt over de volgende **beroepsgerichte competenties** om zijn taak naar behoren te kunnen uitvoeren:

- projectmatig werken (besluitvaardigheid, ondernemingszin en initiatief, plannen en organiseren);
- accuratesse;
- kwaliteits-, veiligheids en milieubewustzijn;
- creativiteit /Innovatiegerichtheid;
- sociale vaardigheden: leidinggevend vermogen;
- doelgerichtheid;
- klant- en marktgerichtheid.

Opleidingsgebonden domeinspecifieke competenties

Het competentieprofiel voor de opleiding wordt ingedeeld in algemene competenties en beroepsgerichte competenties volgens de relevantie ten aanzien van het beroep.

Om aan de domeinspecifieke beroepscompetenties (beroepsaspecten) te kunnen voldoen dienen de studenten tijdens hun opleiding alle vooropgestelde competenties uit het competentieprofiel van de opleiding te verwerven.

Wat betreft de **algemene competenties** heeft de afgestudeerde textieltechnologie inzicht in:

- analytisch en probleemoplossend denkvermogen;
- verantwoordelijkheidszin;
- zelfstandig functioneren;
- assertiviteit;
- leergierigheid/leervermogen;
- communiceren
 - mondeling;
 - schriftelijk.
- sociale vaardigheden
 - teamgerichtheid;
 - flexibiliteit.

Wat betreft de **beroepsgerichte competenties** heeft de afgestudeerde textieltechnologie inzicht in:

- projectmatig werken
 - besluitvaardigheid;
 - ondernemingszin en initiatief;
 - plannen en organiseren.
- accuratesse;
- kwaliteits-, veiligheids en milieubewustzijn;
- creativiteit /Innovatiegerichtheid;
- sociale vaardigheden : leidinggevend vermogen;
- doelgerichtheid;
- klant- en marktgerichtheid.

opleidingsrapport

Hoofdstuk 1 Hogeschool Gent

Algemene toelichting bij de professionele bacheloropleiding Textieltechnologie van de Hogeschool Gent

De Hogeschool Gent is in 1995 ontstaan uit een fusie van dertien hogescholen uit het stedelijk en gemeentelijk onderwijs. In 2001 ging de Mercatorhogeschool (Provinciaal onderwijs) op in de Hogeschool Gent. Sindsdien telt de hogeschool 13 departementen met opleidingen uit 10 studiegebieden. Samen met de Universiteit Gent, de Arteveldehogeschool en de Hogeschool West Vlaanderen, vormt de Hogeschool Gent de Associatie Universiteit Gent (AUGent).

De Hogeschool Gent is één van de vijf Vlaamse Autonome Hogescholen en is op twee na de grootste onderwijsinstelling van Vlaanderen. Ze telt het grootste aantal studenten aan een hogeschool (in 2009-2010 meer dan 16.000 studenten). De 42 opleidingen (zowel professionele bachelor- als academische bachelor- en masteropleidingen) worden georganiseerd op één van de zeven campussen van de hogeschool.

De opleiding Textieltechnologie (Txt), voordien het graduaat Textiel, is een unieke opleiding in Vlaanderen die behoort tot het studiegebied Industriële Wetenschappen en Technologie. Ze maakt deel uit van het departement Technologie, gevestigd op campus Schoonmeersen, dat in totaal zes professionele bacheloropleidingen telt: textieltechnologie, modetechnologie, chemie, elektromechanica, vastgoed en houttechnologie. In totaal telt het departement meer dan 1400 studenten, waarvan minder dan vijftien studenten voor de opleiding Textieltechnologie. In 2008-2009 telde het eerste jaar van deze opleiding vijf studenten.

De Hogeschool Gent heeft de omvorming naar de bachelor-masterstructuur (BAMA-structuur) aangegrepen om competentiegericht onderwijs in te voeren, hetgeen resulteerde in een grondige programmawijziging.

Onderwerp 1 Doelstellingen van de opleiding

Facet 1.1 Niveau en oriëntatie van de professioneel gerichte bachelor

Beoordelingscriteria:

De opleidingsdoelstellingen zijn er op gericht de student te brengen tot:

- het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren;
- het beheersen van algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk;
- het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

Het oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

In het zelfevaluatie rapport wordt de visie op de opleiding Textieltechnologie geformuleerd: het is een unieke opleiding die vanuit jarenlang opgebouwde ervaring studenten aflevert die onmiddellijk kunnen ingeschakeld worden in de verschillende activiteiten en aspecten van een bedrijfsproces in de textielsector. De opleiding wil polyvalente medewerkers vormen die:

- vlot kunnen ingeschakeld worden in de diverse deelsectoren van de textiel- en aanverwante industrieën;
- kunnen inspelen op de snel evoluerende hoogtechnologische evoluties binnen de textielsector;
- vernieuwingen in de productie en in de arbeidsorganisatie kunnen implementeren om zo een bijdrage te leveren tot de groei van de onderneming;
- kunnen doorstoten in doorstroom- en finaliteitfuncties met een hogere specialisatie en/of verantwoordelijkheid;
- de beroepsspecifieke competenties adequaat kunnen aanwenden;
- doel-, team-, klant- en innovatiegericht kunnen werken;
- analytisch en probleemoplossend kunnen denken;
- op een adequate manier sociale en communicatieve vaardigheden (schriftelijk en mondeling) kunnen aanwenden;
- blijk geven van kwaliteits-, veiligheids- en milieubewustzijn, verantwoordelijkheidszin, flexibiliteit en zelfstandigheid;
- kunnen plannen en organiseren.

De opleiding formuleert ook hoe ze deze doelstellingen concreet wil bereiken. Projectmatig werk, vakoverschrijdende opdrachten, aandacht voor talenkennis en voor de noden van het werkveld, alsook projectmatig onderzoek en dienstverlening vormen enkele hefboomen bij het uittekenen van het programma. De commissie is van mening dat de opleidingsdoelstellingen overeenstemmen met de decretale bepalingen, zowel wat betreft de algemene competenties, de algemene beroepsgerichte als de beroepsspecifieke competenties. Ze is van oordeel dat de doelstellingen evenwichtig uitgewerkt en helder geformuleerd zijn en dat er een duidelijke profilering naar de textielindustrie toe ontwikkeld werd. Op basis van de gesprekken met het onderwijzend personeel en de studenten stelt de commissie vast dat het concept van competentiegericht onderwijs op dit moment nog onvoldoende doorleefd is en nog niet in al zijn consequenties wordt aangevoeld. De commissie adviseert om het denkkader van het competentiegericht onderwijs verder te ontwikkelen in de opleiding.

De opleiding Textieltechnologie is van groot belang voor de textielindustrie. Die industrie is sterk geconcentreerd in West-Vlaanderen (as Kortrijk-Gent) en bestaat voor 85% uit KMO's met minder dan 50 werknemers. Ondanks grote inspanningen kampt de opleiding met een lage instroom van studenten, waardoor het voortbestaan van de opleiding in het verleden in vraag gesteld werd. De Hogeschool Gent startte dan ook besprekingen over de toekomst van de opleiding met Fedustria, de Belgische werkgeversfederatie van de textiel- hout- en meubelindustrie. De bediendenvakbonden textiel en Fedustria namen het engagement om de opleiding financieel te ondersteunen gedurende het academiejaar 2007-2008 en het academiejaar 2008-2009. Op die manier hoopten de sociale partners van de textielindustrie dat dankzij dit financiële engagement het voortbestaan van de opleiding zou verzekerd zijn. De hogeschool ondersteunt de opleiding ook met extra personeel teneinde de opleiding minimale ademruimte te geven en tegelijkertijd de kwaliteit van de opleiding te kunnen blijven verzekeren. Samen met het werkveld en de textielfederatie Fedustria voert de opleiding regelmatig acties om de trend van de lage studenteninstroom te keren en de perceptie over textiel bij het grote publiek te verbeteren. Zo werken de textielopleidingen in het secundair en het hoger onderwijs samen met de textielfederatie, de textielvakbonden en het werkveld via Textream.be. Die organisatie (met de website www.textream.be) is ontstaan als initiatief van textiellectoren uit HOGENT, met de bedoeling om het positieve nieuws uit de textielindustrie in brede kringen bekend te maken.

De commissie onderschrijft het belang van een hogere opleiding textieltechnologie. Indien deze opleiding zou verdwijnen, wordt dat problematisch voor de invulling van (midden)kaderpersoneel in het werkveld. Het secundair textielonderwijs in Vlaanderen verliest dan meteen ook de enige doorstroommogelijkheid naar hogere studies. De hogeschool opperde een alternatief, namelijk een keuzetraject in de professioneel gerichte opleiding Chemie en/of Elektromechanica, zodat er afgestudeerden op de markt komen met enige interesse voor textiel, maar de directie, de opleiding en de commissie zijn van mening dat een specifiek opleidingstraject textieltechnologie in vele opzichten te verkiezen is. Deze unieke opleiding in het Vlaamse onderwijslandschap is relevant voor het werkveld en komt voor de commissie alleszins over als waardevol.

Volgens de directie zijn de professionele bachelor (PBA) Textieltechnologie (en de PBA Modetechnologie) sterk verankerd in het opleidingsaanbod van de Hogeschool Gent. Samen met de opleiding Industriële Wetenschappen (INWE): Textieltechnologie en de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK) ziet de directie textiel als een speerpunt voor de hogeschool voor wat het (toegepast) onderzoek betreft. Er wordt gedacht aan de oprichting van een kenniscentrum voor textiel en mode, waarin alle partijen die met textiel te maken hebben, bij elkaar gebracht worden. De PBA Textieltechnologie (Txt) en de academische opleiding INWE Textieltechnologie werken hiervoor effectief samen. In dat verband is het TO₂C onderzoekscentrum van Prof. Van Parys uit de opleiding Industriële Wetenschappen Textieltechnologie vermeldenswaard. Het realiseert een belangrijke spin-off voor diverse textieltoepassingen. De innovatiebereidheid in beide opleidingen is groot en komt vanuit de basis. Men wil textiel bestendig zien, ook omwille van het belang voor het bedrijfsleven. De beide opleidingen zitten momenteel samen in enkele onderzoeksprojecten die gebeuren in samenwerking met bedrijven.

Eén van de strategische doelstellingen van de hogeschool is dat tegen 2012-2013 elke student een internationale ervaring heeft. Dit moet niet noodzakelijk een buitenlandse ervaring zijn; internationalisation@home moet uitgebouwd worden door onder meer vreemde talenkennis, anderstalige artikels en vakterminologie in vreemde talen. De opleiding zegt tijdens de gesprekken met de commissie dat ze de komende jaren aan internationalisation@home voor de studenten wil meewerken.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie adviseert om het denkkader van het competentiegericht onderwijs verder te ontwikkelen in de opleiding. Op dit moment voelen studenten en onderwijzend personeel dit nog niet in al zijn consequenties aan.

De commissie adviseert de opleiding om internationalisering verder uit te bouwen, conform de strategische doelstellingen van de hogeschool.

Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen

Beoordelingscriteria:

- De doelstellingen van de opleiding (uitgedrukt in eindkwalificaties van de student) sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en het relevante beroepenveld gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroepspraktijk of kunstpraktijk). Ze zijn, ingeval van gereglementeerde beroepen, in overeenstemming met de reglementering of regelgeving ter zake.
- Voor professioneel gerichte bacheloropleidingen zijn de eindkwalificaties getoetst bij het relevante beroepenveld.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het domeinspecifieke referentiekader voor de opleiding is gebaseerd op het vroegere opleidingsprofiel graduaat textiel en op de beroepsprofielen van de wever-meestergast, wever-productieleider en textielontwerper, opgesteld door de SERV. Zowel algemene competenties als beroepsgerichte competenties werden opgelijst. Voor de algemene competenties werd een competentiematrix opgesteld: voor elk opleidingsonderdeel wordt aangegeven welke competentie aan bod komt en op welk niveau de competenties beoordeeld worden. De opleiding focust op een tewerkstelling van de afgestudeerden zowel op de nationale markt als op de internationale markt in de domeinen productie, kwaliteit en technisch-commercieel. De commissie is van mening dat er een goede mix bestaat tussen creativiteit en productiecapaciteiten die van de studenten gevraagd worden. De eindkwalificaties sluiten aan bij het beroepenveld. Wel zou de opleiding nog meer kunnen ondernemen om de functie van textieltechnoloog nog duidelijker te kaderen binnen de totaliteit van het textielproductieproces. Op die manier kunnen studenten beter een verband leggen tussen de voor hen mogelijke tewerkstellingsmogelijkheden in textielbedrijven en de competenties die daartoe bijgebracht moeten worden. De kritische schakelpunten van het textielproductieproces moeten voor de studenten verduidelijkt te worden, zodat de link tussen de functies in de bedrijven en de facetten van de opleiding duidelijk is. Zo zou onder de hoofding kwaliteit het domein Ontwikkeling en Onderzoek en ook ecologie expliciet kunnen vermeld worden en is het misschien nuttig om bij de technisch-commerciële vorming ook aandacht te besteden aan de logistieke aspecten (onder meer klantenservice) van de functie.

De profilering van de opleiding reflecteert zich in de opbouw van het curriculum: een brede technologische vorming met een duidelijke aanwezigheid van textieltechnologische inslag vanaf het eerste jaar van de opleiding. De vooropleiding van de studenten (al dan niet afkomstig uit het textielonderwijs) kan meebrengen dat ze specifieke textieltechnieken minder goed in de vingers hebben. Ook zouden begrippen in verband met veiligheid (zoals Reach), logistiek, ethiek (bijvoorbeeld bij patenten en intellectuele eigendom) en ecologie (onder meer Ecolabels, textielemissies, cradle-to-cradle principe) duidelijker aan bod mogen komen in de doelstellingen. Het zou nuttig zijn om hierrond trouwens ook op regelmatige basis navorming – in samenspraak met Fedustria - te voorzien, waar behalve werknemers uit het werkveld ook studenten zouden kunnen aan deelnemen.

Internationalisering is op dit moment niet zeer sterk uitgebouwd in het departement. Omwille van de kleine studentenaantallen in de opleiding stelt internationalisering in die opleiding sowieso weinig voor omdat de opleiding prioriteit moest geven aan een curriculumherziening, externe projecten en samenwerking met andere partners. De opleiding biedt mogelijkheden tot het volgen van een semester buitenlandse cursussen of een buitenlandse stage. Zo wordt in Roubaix ook hoger textielonderwijs (op het niveau van Master) aangeboden. Qua studentenaantal is dat wel een succesvolle opleiding. Mogelijk komt er ook in Vlaanderen opnieuw meer belangstelling waardoor het studentenaantal terug stijgt.

Anderzijds beschikt de opleiding over een inventaris van buitenlandse instellingen, aangeleverd door de centrale diensten, waarmee bilaterale akkoorden kunnen afgesloten worden. De opleiding wil in de toekomst gaan denken aan internationale benchmarking en contacten leggen met het onderzoeksinstituut Denkendorf te Aken (Duitsland), dat leider is op vlak van breitechnologie.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt de opleiding aan om de beroepsgerichte competenties nog meer te expliciteren.

De commissie vraagt de opleiding om na te denken over de mogelijkheid om studenten die dit nodig hebben, meer vertrouwd te maken met specifieke textieltechnieken.

Oordeel over onderwerp 1, doelstellingen van de opleiding: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 1.1, niveau en oriëntatie:	goed
facet 1.2, domeinspecifieke eisen:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 2 Programma

Facet 2.1 Relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma

Beoordelingscriteria:

- Het programma is een adequate concretisering van de eindkwalificaties van de opleiding qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.
- De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.
- De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de geformuleerde eindkwalificaties te bereiken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

In augustus 2007 heeft de opleiding intervisievergaderingen gehouden met vertegenwoordigers uit de industrie (onder meer HR-mensen) en met vertegenwoordigers van de sociale partners van de textielsector. Nadien werden resonantiecommissies opgericht. Dit overleg resulteerde in een lijst van relevante competenties voor de professionele bachelor textieltechnologie: zelfstandig functioneren, in team kunnen werken, communiceren (schriftelijk en mondeling). Ze hebben vastgelegd in welke domeinen (productie, kwaliteit en technisch-commercieel) de afgestudeerden terecht komen. De resultaten werden voorgelegd aan de werkgroep Hoger Textielonderwijs en besproken in de verschillende vakgroepen en de opleidingscommissie binnen het departement. Op die manier kwam het nieuw curriculum tot stand, waarin het concept van projectgestuurd onderwijs zowel naar inhoud als werkvormen werd geïntroduceerd. Het onderwijzend personeel apprecieert deze aanpak omdat het hen toelaat om meer toepassingsgericht te werken.

De verschillende programmawijzigingen van de laatste jaren resulteerden in een programma dat veel meer op 'textiel' is gericht. Niet alleen zorgen een aantal opleidingsonderdelen zoals technisch textiel, tapijttechnologie en non-woven voor een gerichtheid van de opleiding naar de textielindustrie, ook de algemene opleidingsonderdelen zijn gericht op het bijbrengen van de nodige basiskennis en ondersteunende kennis voor de textielspecifieke opleidingsonderdelen (bijvoorbeeld communicatievaardigheden voor projecten en eindwerk, en procestechnologie voor weverijtechnologie en veredelingsstechnologie). Het onderdeel toegepaste statistiek werd omgevormd tot statistische procescontrole.

Vanaf het eerste bachelorjaar komen diverse textielopleidingsonderdelen prominent aan bod en werken de studenten aan een project. De studenten geven aan dat het huidige programma leidt tot een veelzijdige opleiding. Ze appreciëren het dat ze vanaf het eerste jaar met textiel in aanraking komen. De verschillende textielproductgroepen (interieurtextiel, technisch textiel, kledingtextiel, veredeling en spinnerij) worden tijdens de opleiding belicht. Bij de inhoudelijke invulling van de verschillende opleidingsonderdelen werd rekening gehouden met nieuwe ontwikkelingen in de industrie, adviezen geformuleerd door het werkveld (bijeengebracht via een focusgroep) en Centexbel. Zo werd in het opleidingsonderdeel Veredelingstechnologie het aandeel van 'wol' verminderd ten voordele van nieuwe technologieën zoals poedercoating. Voor vezeltechnologie is het verschil tussen natuurlijke en kunstmatige vezels wezenlijk. Ontwikkelingen van nieuwe vezels (bijvoorbeeld via allerlei modificaties waarbij de eigenschappen van bestaande vezels gewijzigd worden) leveren nieuwe toepassingen op. Er is ook aandacht voor ecologie, bijvoorbeeld bij de studie van de biokatoen. Voor het practicum weefkunde haalt de lector stalen bij firma's zoals Van De Wiele en Desso, of hij betreft het nodige analysemateriaal vanuit de contractmarkt.

In diverse opleidingsonderdelen wordt ingespeeld op het feit dat de afgestudeerden in een vrij technologische omgeving zullen terecht komen. De technologie evolueert zeer snel en de studenten moeten de grote technologische principes en toepassingen begrijpen. Die komen onder meer aan bod in procestechnologie, weverijtechnologie maar ook veredelingstechnologie. Klassieke testen en metingen op de weefmachines worden

uitgevoerd, zonder dat de studenten echt techniekers moeten worden: het is interessant om bijvoorbeeld een elektrisch defect aan een weefmachine te kunnen localiseren zonder dat ze het zelf moeten verhelpen, omdat dit de communicatie vergemakkelijkt met de specialisten die de defecten effectief moeten oplossen. Belangrijk is dat de studenten zien waar hun latere taak begint en eindigt. Voorraadbeheer, inkoopgedrag, supply chain en de gevolgen hiervan voor het logistiek gebeuren zijn belangrijke items die tijdens de opleiding aan bod komen. Er worden verschillende bedrijfsbezoeken voor studenten aan textielbedrijven georganiseerd en lectoren bezoeken ook machineconstructeurs.

De lectoren geven aan dat de competentie om begrippen te kunnen toepassen aan bod komt in de projecten waar men vakoverschrijdend werkt. Ze moeten dan ook een andere rol aannemen en coachend optreden. Door het verschil in vooropleiding is er wel een interessante interactie tussen de studenten, die tot uiting komt tijdens bedrijfsbezoeken en praktijklessen.

Omdat het werkveld aangaf dat de studenten momenteel te weinig idee hebben over kostprijs van garens en machines, heeft de opleiding de intentie om sociale reglementering, kostprijsberekening, marketing, bedrijfsbeheer in een project, meer bepaald het opstellen van een businessplan, toe te passen. Er zal ook een logistiek (inclusief dienst naverkoop) en een financieel plan opgesteld worden.

Nieuwe technologieën en resultaten van PWO-projecten worden in het curriculum ingebracht, eventueel na een overgang via een workshop: bijvoorbeeld het gebruik van Poselino-machines, de nieuwe ontwikkelingen van kunstgras, hotmelt van tapijten (zodat ze recycleerbaar worden). Het werkveld dat de commissie kon spreken, geeft aan dat de nieuwe materialen en de verwerking ervan tijdens de opleiding sterk aan bod moeten komen. De commissie heeft kunnen vaststellen dat de opleiding moderne toepassingen (intelligent textiel gebruikt bij slaapbewaking of sensortapijt, geotextiel, cosmetotextiel) onder de aandacht van de studenten brengt.

In het tweede jaar is een keuze-opleidingsonderdeel (3 studiepunten) voorzien. De student kan kiezen uit het aanbod van de associatie UGent, studium generale, een taalstage of de geschiedenis van de wetenschap. Maar volgens de commissie zou het ook kunnen aangevuld worden met meer technologische verdieping, met taalverdieping en verhoging van de taalvaardigheid van bestaande opleidingsonderdelen (voornamelijk Frans en Engels, omdat het voor de latere job belangrijk is) of met sociale vaardigheden (met het oog op doorstroming naar leidinggevende functies en people management). De commissie heeft bedenkingen bij de Duitse en in elk geval bij de Spaanse taalstage, waarbij de studenten gedurende één week in een gastgezin verblijven, een taalprogramma volgen aan een taalschool en een socio-economisch programma (voornamelijk een bedrijfsbezoek) doorlopen. Die taalstage zou volgens de opleiding drempelverlagend kunnen werken voor het aanvatten van een buitenlandse stage. Het Duits was in het verleden zeker interessant omdat heel wat machinebouwers Duitstalige handleidingen afleverden. De commissie vindt de vorm interessant maar is van mening dat een taalstage in het Frans en Engels nuttiger zou zijn voor de studenten.

In het oude curriculum graduaat textiel bestond de keuzemogelijkheid tussen Fabricaat (productie) en Veredeling en de studenten geven aan dat ze de mogelijkheid tot enige specialisatie in textiel zouden waarderen.

Ecologie en veiligheid, kwaliteit en milieu stellen weinig voor in het curriculum. De opleiding is zich hiervan bewust en heeft voor het opleidingsonderdeel Duurzaam Ondernemen recent een nieuwe lector aangetrokken met veel ervaring in het bedrijfsleven. Ecologisch ontwikkelen is een vrij recent gegeven, dat op dit moment via het cradle-to-cradle project wordt aangebracht. De opleiding is van mening dat ecologie zou moeten geïntegreerd worden in de verschillende cursussen (onder meer procestecnologie), waardoor de aantrekkelijkheid van de opleiding kan worden verhoogd.

De opleiding denkt erover na om de beginselen van ethiek, bijvoorbeeld rond de problematiek van het kopiëren van ontwerpen, bij te brengen. De opleiding onderzoekt ook nog hoe de vrij complexe materie rond octrooien en patenten aan de studenten kan gegeven worden.

Omdat de vormgeving van de eindwerken in het verleden te wensen over liet, werd in het opleidingsonderdeel communicatieve vaardigheden meer informatie gegeven over de redactie van een eindwerk. Die is beschikbaar op Dokeos (onder de cursus Stage Technologie).

De internationale dimensie van de opleiding begint vorm te krijgen. Door de kleine studentenaantallen zijn er bijna nog geen buitenlandse stages doorgegaan. Nochtans is er nog steeds een aanbod: via een bilaterale

overeenkomst met een hogeschool in Hongarije kunnen de studenten daar terecht voor een buitenlandse stage. De opleiding heeft een Duitse bedrijfsleider die consultant is voor Picanol, aangetrokken voor de projectbegeleiding in het tweede jaar.

Het programma bewaken en verder uitbouwen gebeurt in de opleidingscommissie, waarin onderwijzend personeel via diverse vakgroepen vertegenwoordigd is. De commissie heeft kunnen vaststellen dat de opleiding grote inspanningen levert om de technologische innovaties op het vlak van textieltechnologie in het curriculum te brengen en rekening wil houden met de evoluties in het werkveld. Op het ogenblik van de visitatie zijn alle plannen evenwel nog niet gerealiseerd. De commissie is van mening dat de opleiding in samenspraak met het werkveld nog meer zou kunnen ondernemen om de know-how van het werkveld of machineconstructeurs in de opleiding te brengen, onder meer via binnen- en buitenlandse gastsprekers.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie apprecieert de inspanningen om technologische innovaties op het vlak van textieltechnologie in de opleiding te brengen; zij moedigt de opleiding aan om deze aanpak verder uit te bouwen.

De commissie adviseert om meer praktijkmensen uit bedrijven in te zetten die bepaalde technieken komen aanleren.

De commissie vraagt dat de opleiding meer aandacht zou besteden aan communicatievaardigheden in vreemde talen, voornamelijk Frans en Engels.

Facet 2.2 Eisen professionele gerichtheid van het programma

Beoordelingscriteria:

- Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroeps- of kunstpraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk, de kunstpraktijk en/of (toegepast) onderzoek.
- Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline.
- Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroeps- of artistieke vaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De resonantiecommissie die advies gaf over het nieuwe curriculum vond dat het lang duurde voordat de studenten met het beroepenveld in contact kwamen. In het eerste jaar worden daarom enkele bedrijfsbezoeken gedaan onder meer bij een vlasspinnerij en bij Van De Wiele, waar de studenten uitleg krijgen over nieuwe technologieën. Sinds het academiejaar 2009-2010 wordt ook een introductiestage van één week voorzien in het tweede jaar in het kader van het project Interieurtextiel. De studenten en het werkveld zijn van mening dat die stage best nog zou verlengd worden tot twee weken: soms volstaat één week amper om de verschillende afdelingen van een geïntegreerd bedrijf even te bekijken. Studenten zijn van mening dat ze een grote stabiele basis gekregen hebben (zowel voor wat theorie als praktijk betreft) en dat ze goed voorbereid aan hun stage kunnen beginnen.

De stage in het derde jaar gebeurt in een bedrijf. Voor de stage en het eindwerk wordt gezocht naar een authentiek probleem dat door het bedrijf wordt aangebracht. Studenten mogen zelf ook een stageplaats voorstellen. De opleiding heeft een aantal criteria opgesteld om na te gaan of een bedrijf in aanmerking komt voor een stage/eindwerk: het bedrijf moet de interesse van de student opwekken, het moet een meerwaarde opleveren

voor de student, een authentiek probleem behandelen en voldoende begeleiding vanuit het bedrijf verzekeren. Opdrachten en bedrijven worden besproken in de opleidingscommissie en daar wordt de lijst van stageplaatsen-studenten vastgelegd.

De student neemt vervolgens contact op met het bedrijf en daar heeft een gesprek plaats dat als een soort sollicitatiegesprek kan doorgaan. Soms is de stagecoördinator hierbij aanwezig. De student maakt van dat gesprek een verslag waarin de stageopdracht goed omschreven is.

Er zijn instructies uitgeschreven voor de stagebegeleiding door het bedrijf. De stagebegeleiding vanuit de hogeschool gebeurt door drie lectoren. Ze fungeren als interne promotor of copromotor voor de eindwerken. De stagebegeleider van de hogeschool bezoekt elke stageplaats twee maal: een eerste keer na ongeveer drie weken, een tweede keer op het einde van de stageperiode. Tussentijdse formatieve evaluatie van de stage is bedoeld als feedback en komt tot stand in samenspraak met de externe stagebegeleider; vervolgens wordt de student erbij gehaald en krijgt hij feedback. Op het einde van de stage wordt een evaluatieformulier ingevuld. Ook voor de beoordeling van het eindwerk bestaat een evaluatieformulier. De stage wordt opgevolgd doordat de studenten wekelijks een verslag over de vordering van hun stage maken in een logboek en dit elektronisch doorsturen naar de interne promotor.

Tot op vandaag hebben nog geen studenten gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hun stage te doen in het kader van projectmatig wetenschappelijk onderzoek (PWO): studenten kiezen voor het uitvoeren van hun bachelorproef in een industriële omgeving.

Concept, uitwerking en begeleiding van de introductiestage, de eigenlijke stage en het eindwerk tonen de gerichtheid op het werkveld en de commissie waardeert dat.

De studenten zijn vragende partij voor meer praktijkuren. Zeker de studenten uit een ASO-richting hebben te weinig voeling met de praktijk textiel. Op de bestaande machines krijgen de studenten te weinig kans om te oefenen. Ze zouden liever de uren informatica vervangen zien door praktijkuren textiel of vragen alleszins naar de mogelijkheid om meer praktijk te kunnen doen buiten het curriculum. De opleiding stelt evenwel dat de afgestudeerden doorgaans niet zelf aan de productie worden gezet of met andere uitvoerende taken worden belast; de controletaak is belangrijker.

Volgens de commissie zijn er echter andere mogelijkheden om de studenten meer praktijkervaring te geven. Zo beschikt Cobot over instructeurs die basistechnieken kunnen aanleren: zij kunnen eventueel als gastspreker aangezocht worden. Ook fabrikanten van textielmachines (bijvoorbeeld twijnmachines) die demonstraties geven in bedrijven, zouden naar de hogeschool kunnen uitgenodigd worden. De opleiding zou contact kunnen opnemen met buitenlandse deelnemers aan internationale congressen die in België doorgaan of met Unisex (een vereniging van textielbedrijven en -bedrijfsverantwoordelijken) om bijvoorbeeld een seminarie te komen geven. De opleiding kan volgens de commissie ook een dynamischer houding aankweken met betrekking tot het buitenland: via de Gentse vestiging van Milliken kan wellicht contact opgenomen worden met Milliken Manchester (UK).

De praktijk moet volgens de alumni hoedanook geleerd worden op de werkvloer. Maar door voldoende praktijk tijdens de opleiding aan te bieden, kunnen studenten wel gemakkelijker ontdekken in welke richting ze later willen gaan werken: design, veredeling, of productie.

De opleiding werkt goed samen met de textielfederatie, met andere opleidingsverstrekkers (onder meer Textstream en Cobot) en met KASK op het vlak van breitechnologie. Een welkomstpakket of basispakket textielmateriaal en –accessoires voor studenten wordt door de sector ter beschikking gesteld en de studenten waarderen dat. Studenten kunnen door de lectoren meer gemotiveerd worden om aan seminars, georganiseerd door externe opleidingsverstrekkers zoals COBOT, deel te nemen. Ze geven aan dat ze daar te weinig over geïnformeerd worden. Nochtans is deelname voor studenten vaak gratis. Eveneens zou de opleiding kunnen onderzoeken of de samenwerking met Centexbel ook niet kan resulteren in interessante mogelijkheden voor gebruik van hun faciliteiten naar analogie met wat alumni of tewerkgestelden uit de textielsector aan mogelijkheden krijgen.

Studenten uit het TSO ervaren de opleiding doorgaans als zwaar: de achterstand qua wiskunde en chemie is bijvoorbeeld groot.

Er komen geen buitenlandse gastsprekers, wel worden binnen- en buitenlandse reizen met de studenten naar Nederland en Duitsland (onder meer de 4-jaarlijkse Internationale beurs van machineconstructeurs ITMA)

georganiseerd. De lectoren krijgen de mogelijkheid om individuele bijscholing bij de constructeurs te volgen als er nieuwe machines binnenkomen en dit komt het onderwijs ten goede. Studenten lijken zelf stilaan meer belang te hechten aan een internationale ervaring. De opleiding kan op het moment van de visitatie nog niet aangeven of de textielbedrijven een internationale ervaring als een meerwaarde zien. De vraag zou kunnen gesteld worden aan de stageplaatsen.

In het werkveld en zeker in de regio Zuid-West-Vlaanderen moeten de afgestudeerden zich vaak vlot kunnen uitdrukken in het Frans. Het beheersen van het Frans (gericht op de beroepspraktijk) zou volgens de commissie nog intensiever mogen bewaakt worden over de drie jaar van de opleiding.

De opleiding kreeg als eerste in het departement Technologie een PWO-project toegekend in 2005, waarbij voor het FANTEX-project een fantasiegarenspeenmachine werd aangekocht. Momenteel zit die techniek geïntegreerd in de cursus garentechnologie. Ook de knowhow die men opdoet in bedrijven (bijvoorbeeld via het Leno-garen symposium) wordt geïntegreerd in het curriculum.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie raadt de opleiding aan om de mogelijkheid te onderzoeken om studenten buiten de lesuren de kans te geven meer voeling op te doen met de praktijk, zodat ze de verschillende handelingen aan de machines beter leren beheersen.

De commissie beveelt de opleiding aan om meer dynamiek en creativiteit te tonen bij het binnenhalen van binnen- en buitenlandse gastsprekers.

De commissie raadt de opleiding aan om de samenwerking met organisaties als Centexbel en Cobot ten behoeve van de studenten te verbeteren.

Facet 2.3 Samenhang van het programma

Beoordelingscriterium:

- Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend opleidingsprogramma.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Uit de gesprekken van de commissie met de lectorengroep blijkt de voortdurende bekommernis van de opleiding om de samenhang van het programma te bewaken en de nog resterende overlappings weg te werken. De spirit is aanwezig om in de algemene opleidingsonderdelen de textieltechnologie voldoende te betrekken, onder meer doordat de lectoren de kans krijgen om aan bedrijfsbezoeken deel te nemen, die niet zozeer in hun eigen opleidingsonderdeel, maar in dat van collega's kaderen.

Wanneer verschillende lectoren verantwoordelijk zijn voor de theorie en de praktijk van eenzelfde opleidingsonderdeel, wordt overleg gepleegd tussen de betrokken lectoren.

Zo wordt de lector communicatieve vaardigheden uitgenodigd om feedback te geven bij de presentatie van projecten, waardoor de studenten ervaren hoe de opleiding vakoverschrijdend tracht te werken. In het opleidingsonderdeel communicatieve vaardigheden leren ze op een professionele manier communiceren, zowel mondeling als schriftelijk. De studenten worden voorbereid op het zelfstandig kunnen opbouwen van een eindwerk.

Het curriculum is progressief opgebouwd. In het eerste jaar wordt de nadruk gelegd op een theoretische basis voor wetenschap (textielchemie, wiskundige verwerkingstechnieken) en voor technologie (procestechnologie, vezeltechnologie). Daarnaast zijn aandacht voor kennismaking met het werkveld (projectwerk en bedrijfsbezoeken), ontwikkeling van zelfreflectie en teamwork belangrijke aandachtspunten. In het tweede jaar wordt tijdens de hoorcolleges meer complexe materie behandeld die technologisch verdiepend is. Tijdens de practica worden proeven uit het werkveld uitgevoerd. Er zijn ook didactische uitstappen (bijvoorbeeld naar Centexbel in het kader van textielonderzoek). Aan de ontwikkeling van de competenties die nodig zijn voor het eindwerk, wordt eveneens aandacht besteed. In het derde jaar liggen de inhoudelijke accenten op het verder uitdiepen van technologische kennis, bijvoorbeeld in het opleidingsonderdeel Tapijttechnologie en Technisch Textiel.

De opleiding zoekt naar manieren om het aantal opleidingsonderdelen te beperken, onder meer door algemene opleidingsonderdelen te integreren in opleidingsonderdelen die eerder op het beroepenveld voorbereiden. Zo wordt informatica (onder meer Excel) geïntegreerd in het opleidingsonderdeel Statistiek en maken de studenten oefeningen tijdens uren begeleid zelfstandig leren (BZL). Het opleidingsonderdeel chemie bestaat niet langer als apart opleidingsonderdeel maar zit verweven in het opleidingsonderdeel Textielchemie.

Toch kan de opleiding volgens de commissie nog werken aan de graduele opbouw van opleidingsonderdelen die op elkaar dienen aan te sluiten (opleidingsonderdeel 1 en opleidingsonderdeel 2) en zou de lectorengroep zich kunnen bezinnen over de systematiek waarmee opleidingsonderdelen nog beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Op die manier kan aangetoond worden dat de verschillende opleidingsonderdelen onderdeel zijn van één groter geheel en bijgevolg onlosmakelijk met mekaar verbonden zijn. Het unieke van de textielopleiding ligt onder meer in de combinatie van mechanica en chemie. Die combinatie komt in vrijwel geen enkele andere studierichting voor en vormt de kern van vele textielprocessen. Chemische eigenschappen van vezels hebben een rechtstreekse impact op de manier waarop ze tot garen kunnen gesponnen worden om vervolgens tot bijvoorbeeld een doek geweven te worden. Door de opleidingsonderdelen nog beter op mekaar af te stemmen, wordt ook de logica van de productiefLOW in de textielsector duidelijker. Daarin staat samenwerking en wisselwerking immers centraal. Ontwerp, aankoop, productie, kwaliteitscontrole, verkoop en klantenservice zijn in een bedrijfscontext onlosmakelijk met mekaar verbonden. Door dit toonbaar te maken voor studenten kunnen zij de onderlinge verbanden en schakels in de textielproductie beter inzien.

Behalve een modeltraject heeft de opleiding ook de mogelijkheid van deeltijdse modeltrajecten (zowel horizontale als verticale) opgesteld, waardoor een flexibele spreiding van de studies mogelijk is. Daarbij werd steeds rekening gehouden met een logische opbouw van het studietraject en werd de logica van de volgtijdelijkheid bewaard. Veel studenten verkiezen echter een geïndividualiseerd traject (GIT), dat tot stand komt op basis van EVK of EVC.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie raadt de opleiding aan om alle opleidingsonderdelen op mekaar af te stemmen zodat studenten inzien dat die samen een logisch en consistent geheel vormen. Op die manier kunnen zij voor zichzelf uitmaken welke productieschakels er zijn en tot dewelke ze zich het meest aangetrokken voelen.

Facet 2.4 Studieomvang

Beoordelingscriterium:

- De opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de studieomvang bachelor: tenminste 180 studiepunten.

Oordeel van de visitatiecommissie: OK

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De professioneel gerichte bacheloropleiding bestaat uit drie studiejaren van elk 60 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 180 studiepunten. De opleiding voldoet hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studieomvang van een professioneel gerichte bachelor.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 2.5 Studielast

Beoordelingscriteria:

- De werkelijke studietijd wordt getoetst en sluit aan bij de normen vastgesteld krachtens het decreet.
- Het programma is studeerbaar doordat factoren, die betrekking hebben op dat programma en die de studievoortgang belemmeren zoveel mogelijk worden weggenomen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Studietijdmetingen worden tot nog toe uitgevoerd door retrospectief tijdschrijven. De respons bedraagt echter minder dan 5%. Bovendien zijn de studentenaantallen bijzonder klein. De resultaten uit de studietijdmeting zijn dus weinig relevant. Vanaf volgend academiejaar wil men met een ander systeem gaan werken, gebaseerd op paarsgewijze vergelijking.

Uit de beschikbare documenten kan de commissie vaststellen dat de opleidingsonderdelen logisch verdeeld zijn over de semesters en de studiebelasting gelijkmatig over het jaar gespreid is. Verder blijkt dat het programma streeft naar maximaal 20 contacturen per week. Bij de weekplanning wordt rekening gehouden met het feit dat de studenten minimaal één halve dag per week vrij geroosterd moeten worden om hun project optimaal te organiseren. De lessenroosters worden zo studentvriendelijk mogelijk opgesteld. Springuren worden vermeden in de mate van het mogelijke. De opleiding tracht een optimaal examenrooster op te stellen, en de studenten krijgen hier inspraak bij.

De studenten en de alumni geven in de gesprekken aan dat het programma studeerbaar is. Zij vinden de taken die aan studenten worden gevraagd, echter niet goed gespreid over het academiejaar; dit is zeker het eerste jaar een probleem. Het lectorenkorps beseft dat de planning van taken kan verbeterd worden. Er wordt bijvoorbeeld gedacht aan een semestriële kalender waarin alle taken voor studenten vermeld staan.

Voor de opleidingsonderdelen wiskundige verwerkingstechnieken en textielchemie wordt in het eerste jaar monitoraat voorzien. Voor wiskunde wordt het monitoraat zelfs ingeroosterd.

Studenten kunnen via het elektronisch leerplatform Dokeos gemakkelijk met de lectoren in contact komen. Zij kunnen er terecht voor transparanten, mededelingen, voorbeeldvragen, en de studiefiche van elk opleidingsonderdeel. De studenten vinden er voor sommige opleidingsonderdelen bijkomende oefeningen. De opdrachten worden digitaal gegeven en de studenten moeten hun taak tegen een bepaalde datum elektronisch doorsturen.

Het departement heeft in haar onderwijs- en examenreglement bijzondere faciliteiten voorzien voor studenten met functiebeperkingen, voor topsporters, voor werkstudenten, voor studenten met dyslexie.

Als studiebelemmerende factor zien de studenten het feit dat opeenvolgende lessen plaats vinden in verschillende gebouwen van de campus Schoonmeersen en ook het tekort aan licenties voor specifieke textielsoftwarepakketten.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie raadt de opleiding aan om de taken die studenten krijgen, goed te spreiden worden over het semester.

Facet 2.6 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

Beoordelingscriteria:

- Het didactisch concept is in lijn met de doelstellingen.
- De werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

In overeenstemming met de onderwijsvisie en het concept van competentiegericht onderwijs, is er een mix van diverse werkvormen aanwezig, afgestemd op de doelstellingen van de opleidingsonderdelen. Voor veel cursussen is de studentengroep klein, hetgeen bevorderlijk is voor het leerproces.

Voortgaand op de feedback van de studenten, komt het de commissie voor dat de organisatie van de praktijklessen kan verbeterd worden. Ze krijgen onvoldoende tijd om zelf te oefenen aan een machine. Voor studenten met een ASO-vooropleiding kan dit problemen stellen. Bovendien wordt op die manier de zelfstandigheid van de studenten niet gestimuleerd. De studenten hebben de indruk dat sommige machines heel 'dierbaar' voor de lectoren. In tegenstelling tot een normaal bedrijf zijn er immers geen wisselstukken op voorraad. De machines draaien – op basis van die voorzichtigheid - daardoor misschien wat te weinig. De commissie vraagt zich af of in samenwerking met externe partners niet kan gezocht worden naar de mogelijkheid voor studenten om bijkomende praktijkervaring op te doen indien ze daartoe de behoefte voelen.

De projecten die de commissie te zien kreeg zijn doorgaans vrij beschrijvend en redelijk eenvoudig met weinig onderzoeksinslag. Ze zijn doorgaans wel mooi gedocumenteerd en chronologisch opgebouwd. In de tekst komen weinig referenties voor, noch zijn bronnenlijsten voorhanden. In het kader van VlaJO (organisatie voor jongeren om ze te leren ondernemen) werken de studenten aan een project business@school: ze zetten een fictief bedrijf op en werken daarbij in kleine groepjes samen met de studenten Modetechnologie. Die samenwerking vindt de commissie positief maar uit de gesprekken leert ze dat de organisatie wat mank loopt. Ook de studiepunten voor

dit project zijn in beide opleidingen niet gelijk (7 studiepunten voor Textieltechnologie en 10 studiepunten voor Modetechnologie). Dat wordt door de studenten als onrechtvaardig gevoeld.

Via projecten is het ook mogelijk om hoogtechnologische items uit R&D aan te brengen en studenten aan te zetten om informatie op te zoeken. Volgens de opleiding ligt de toekomst van de textielindustrie daar.

De opleiding geeft aan dat een aantal cursussen aan actualisatie toe waren en heeft daar in het recente verleden acties rond ondernomen. Dat proces is nog niet afgelopen, maar de opleiding neemt zich voor om dit verder te zetten. De commissie heeft kunnen vaststellen dat bij veel lectoren de spirit om innoverend te werken aanwezig is en dat ze weten wat er in de bedrijven leeft. Het komt erop aan om innovaties goed te integreren in de verschillende opleidingsonderdelen. Op het moment van de visitatie vond de commissie nog geen evidentie dat de nieuwe trends in de industrie in de cursussen al voldoende aan bod komen.

De opleidingscommissie heeft de inhoud van de verschillende opleidingsonderdelen bepaald en er werden in het academiejaar 2009-2010 verschillende nieuwe lectoren aangetrokken. Een aantal overlappingen in de cursussen moeten nog weggewerkt worden, onder meer voor statistische procescontrole en veiligheid, milieu en kwaliteit. De kwaliteit van een aantal cursussen is behoorlijk, maar sommige textielspecifieke cursussen blijken tamelijk veel kopieerwerk te bevatten. Indien het gaat om specificaties uit manuals die tijdens de praktijksessies gebruikt worden, is dat aanvaardbaar. Maar de commissie heeft ook voorbeelden aangetroffen van kopies van stencils. Dergelijke cursussen komen verouderd over en het actualiteitsgehalte ervan kan in vraag worden gesteld. De opleiding zou zich ook de vraag moeten durven stellen wat de meerwaarde is van sommige algemene cursussen voor een student professionele bachelor textieltechnologie. Een referentielijst en de revisiedatum ontbreken ook bij een aantal cursussen die de commissie ter inzage kreeg.

Een aantal lectoren zetten de presentaties, die tijdens de theorielessen gebruikt worden, op Dokeos (het elektronisch leerplatform). Voor een aantal opleidingsonderdelen zijn er vrijblijvende oefeningen beschikbaar zowel op basisniveau als voor gevorderden. De commissie apprecieert die aanpak omdat op die manier rekening wordt gehouden met de voorkennis van de studenten. Zo'n initiatieven zouden uitgebreid moeten worden, zeker voor het eerste bachelorjaar.

Voor de uitvoering van de taken kunnen de studenten terecht in het open leercentrum. De studenten geven in de gesprekken aan dat ze het open leercentrum weinig gebruiken. Via een aantal opdrachten, bijvoorbeeld de projecten, zouden lectoren de studenten kunnen uitnodigen om gebruik te maken van het open leercentrum om informatie op te zoeken.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie raadt de opleiding aan om de kwaliteitsbewaking met betrekking tot de actualisering van de inhoud van de cursussen te handhaven. De commissie raadt aan om in de cursussen een referentielijst met correcte bibliometrische gegevens op te nemen.

De commissie stelt vast dat de afstand tussen de praktijklokalen en het open leercentrum te groot blijkt en ze suggereert om hier een antwoord op te formuleren. De opleiding kan ervoor zorgen dat studenten meer in contact komen met moderne ict-toepassingen zoals die voorzien zijn in het open leercentrum, door ze onder meer voor een aantal opdrachten (bijvoorbeeld in het kader van een project) uit te nodigen om gebruik van te maken van het open leercentrum.

De opleiding zou in samenwerking met externe partners moeten voorzien in de mogelijkheid opdat studenten die dat wensen bijkomende praktijkervaring kunnen opdoen.

Facet 2.7 Beoordeling en toetsing

Beoordelingscriterium:

- Door de beoordelingen, toetsingen en examens wordt adequaat en voor studenten inzichtelijk getoetst of de studenten de leerdoelen van (onderdelen van) het programma hebben gerealiseerd.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De studenten bevestigen dat oefeningen beoordeeld worden via permanente evaluatie. Ook verslagen en taken worden veelvuldig beoordeeld en de quoterings hierop wordt mee verrekend in het eindcijfer voor het opleidingsonderdeel. Deze werkwijze verhoogt volgens de studenten de slaagkansen voor de opleiding en ze waarderen dat.

De commissie heeft vastgesteld dat de examenvragen vrij reproductiegericht zijn met een groot aandeel aan kennisvragen. De examens verlopen vaak schriftelijk. Het geheel van de examenvragen getuigt volgens de commissie nog niet van een competentiegericht aanpak. Voor een opleidingsonderdeel taal zoals Frans bijvoorbeeld, zou het goed zijn om het opleidingsonderdeel meer actief te evalueren, bijvoorbeeld via een mondeling examen met rollenspel rond een bepaald project.

Voor vakoverschrijdende projecten waar verschillende lectoren bij betrokken zijn, wordt een weging op de gegeven scores toegepast om tot het definitief punt te komen.

De lectoren communiceren doorgaans duidelijk met de studenten voor wat het aankondigen van tussentijdse toetsen betreft. De studenten vinden het belangrijk dat de informatie hieromtrent correct is: in het verleden gebeurde het dat de datum van aangekondigde toetsen plots gewijzigd werd. De evaluatie en de evaluatieprocedures zijn voldoende bekend bij de studenten (vanuit de bespreking van de studiefiches) en eventuele terugkoppeling van het lectorenkorps naar studenten toe is mogelijk. Feedbackmomenten worden na elk examen georganiseerd (per opleidingsonderdeel). De studenten ervaren deze evaluatieprocedures als transparant.

Na een bijscholing in 2008-2009 voor het onderwijzend personeel van het departement over het toetsingsbeleid, wil men nu nagaan of er competentiegericht wordt geëvalueerd en op welke manier dit proces nog kan verbeterd worden. In hetzelfde academiejaar werd aandacht besteed aan het correct opstellen van examenvragen (interne professionalisering), met onder meer het opstellen van een toetsmatrijs. In de toekomst zal op vraag van de lectoren gewerkt worden aan de ontwikkeling van open leermaterialen.

Voor de evaluatie van de stage en het eindwerk worden evaluatieformulieren gebruikt. Studenten krijgen de criteria waarop zal beoordeeld worden.

De procesevaluatie slaat voornamelijk op de stage waarbij het aandeel van de stageplaats belangrijk is. De productevaluatie op het eindwerk gebeurt voornamelijk door de opleiding. De mondelinge verdediging van het eindwerk wordt beoordeeld door een jury van lectoren en ook door de betrokken stageleider van het bedrijf. De opleiding zorgt ook voor een extern jurylid voor alle eindwerken. Op die manier probeert men een gemeenschappelijke basis voor de evaluatie te krijgen. De stageleiders uit de bedrijven worden uitgenodigd voor de verdediging. Ze mogen een inbreng doen maar ze geven geen quoterings.

Bij het begin van de deliberaties wordt aan de examencommissie meegedeeld hoe het departement wenst om te gaan met tekorten op opleidingsonderdelen, kwestie van transparant te werken. Vooraf werd hierrond een nota opgesteld door de opleidingscoördinatoren, die goedgekeurd werd op de departementale raad.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt om - in het licht van studentvriendelijkheid - nog meer aandacht te geven aan de correcte en tijdige informatie rond tussentijdse toetsen.

De commissie vraagt verdere aandacht te hebben voor de uitwerking van het competentiegericht toetsen en beoordelen.

Facet 2.8 Masterproef

Dit facet is niet van toepassing voor een professioneel gerichte bacheloropleiding.

Facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden

Beoordelingscriteria:

Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten bachelor:

- diploma secundair onderwijs, diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie of een diploma of getuigschrift dat bij of krachtens een wet, decreet, Europese richtlijn of een andere internationale overeenkomst als gelijkwaardig wordt erkend;
- door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden voor personen die niet aan bovengenoemde voorwaarden voldoen.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De laatste jaren gebeurt de studenteninstroom voornamelijk vanuit het TSO. De instroom vanuit ASO is eerder beperkt: textieltechnologie is een vrij onbekend terrein voor ASO-studenten. Het studentenaantal in het eerste jaar fluctueert tamelijk sterk zonder dat de opleiding daar een oorzaak voor kan geven. Sinds het academiejaar 2004-2005 is de instroom in het eerste jaar beduidend kleiner dan vijftien studenten. Het merendeel van die studenten zijn mannen.

De opleiding kampt met het minder gunstig imago van de textielsector. Nochtans is werkzekerheid gegarandeerd (alvast in de regio Zuid-West-Vlaanderen) en de lonen zijn nu op niveau. De commissie suggereert dat bedrijven en de textielsector zelf een rol kunnen spelen bij het geven van suggesties om het imago te verbeteren. Men zou bijvoorbeeld de focus kunnen richten op nieuwe materialen en innovatieve technieken die het comfort van de gebruiker kunnen verhogen. Het grote publiek weet niet dat er hoogtechnologische machines en technieken bestaan en blijft dus met een negatieve (ietwat oubollige) perceptie zitten. De link naar het eindproduct is belangrijk (moderne toepassingen) en dit zou in de communicatie (ook naar nieuwe studenten toe) moeten benadrukt worden. Textstream.be vormt in dat verband een waardevol initiatief, waar industrie en onderwijs de handen in elkaar slaan. Ondanks alle goede bedoelingen resulteren deze acties niet in een voldoende grote instroom van studenten in de opleiding. Bijkomende moeilijkheid lijkt het feit dat uitwisseling tussen scholen voor wat didactisch materiaal textiel betreft, moeilijk ligt en dat textielbedrijven eerder gesloten werken.

In de aanloop naar de opendeurdag organiseert de opleiding jaarlijks tijdens een driedaagse beurs over textiel een aparte scholendag textiel (vorig jaar meer dan 130 leerlingen uit 12 scholen); de inhoud van de workshops is modern. Toch vormen dergelijke initiatieven geen garantie om de instroom te verhogen: vorig jaar schreef geen

enkele leerling die de workshop volgde, zich effectief in voor de opleiding. De commissie raadt de opleiding aan om het fotomateriaal in de infobrochures en op de folder voor de scholendag te moderniseren.

De lectoren maken melding van een hogeschoolbreed project waarbij taal als springplank tot het hoger onderwijs wordt bekeken. Instromende eerstejaarsstudenten krijgen een screening voor spelling, woordenschat, en taalregister. Studenten met taalmoeilijkheden werden uitgenodigd om een workshop taal te volgen. Bedoeling is het functioneel taalgebruik van de studenten te verhogen. De lectoren zijn vragende partij om dit project te continueren en te systematiseren.

Om de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs te vergemakkelijken, richt de opleiding een brugcursus wiskunde in en organiseert ze monitoraten voor wiskunde en chemie. De studenten kennen de brugcursus wiskunde en vinden hem nuttig.

Het volgen van een flexibel leertraject (GIT) stelt soms problemen omdat de studenten niet het geplande traject kunnen volgen (wegens overlappingen in het rooster van opleidingsonderdelen uit verschillende programmajaren).

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt de opleiding aan om de communicatie met betrekking tot de textieltechnologie aan te passen: er zou meer klemtoon mogen komen op nieuwe materialen, nieuwe toepassingen die de mensen aanspreken.

Naar analogie met wat enkele jaren geleden gebeurde voor de opleiding Modetechnologie, suggereert de commissie om na te denken over een nieuwe (minder 'beladen') naam voor de opleiding.

Oordeel over onderwerp 2, programma: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 2.1, relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma:	voldoende
facet 2.2, eisen professionele gerichtheid van het programma:	voldoende
facet 2.3, samenhang van het programma:	voldoende
facet 2.4, studieomvang:	OK
facet 2.5, studielast:	voldoende
facet 2.6, afstemming tussen vormgeving en inhoud:	voldoende
facet 2.7, beoordeling en toetsing:	goed
facet 2.8, masterproef:	nvt
facet 2.9, toelatingsvoorwaarden:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 3 Inzet van het personeel

Facet 3.1 Kwaliteit van het personeel

Beoordelingscriterium:

- Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het personeelsbeleid wordt op hogeschoolniveau uitgetekend. Diverse procedures voor onder meer werving, selectie, evaluatie, zijn centraal uitgewerkt. De hogeschool wil in de toekomst werk maken van een databank met oplistings van competenties voor haar personeel.

Bij vacatures stelt de vakgroep een functieprofiel op. Een selectiecommissie ingericht door het departement stelt de departementsraad een voorstel tot aanwerving voor.

Voor nieuwe collega's wordt bij aanvang van elk semester een introductiedag georganiseerd waarbij het departementshoofd, samen met de departementssecretaris en de voorzitters van alle opleidingen en de vakgroepvoorzitters de werking van het departement uiteenzet. De ELO (elektronische leeromgeving)-coördinator geeft ook informatie over de digitale leeromgeving en de onderwijsinnovator licht de projectwerking toe en de coachende rol van de lector. Nieuwe medewerkers in het OP-kader worden aangemoedigd om deel te nemen aan bijscholingscursussen voor beginnende lesgevers (onderwijskundige professionalisering). Ze krijgen coaching van de vakgroepvoorzitter of een bereidwillige collega die hem/haar de nodige informatie en sturing geeft. Soms wordt een rondleiding in de ateliers georganiseerd, maar nieuwe lectoren kunnen dat uiteraard ook op eigen initiatief doen.

Elke lector ontvangt uiterlijk tegen begin juli zijn opdrachtblad voor het volgende academiejaar. Daarin worden onderwijstaken en overige taken expliciet opgenomen. De opdrachtverdeling komt tot stand na overleg in de vakgroepen. Het departementshoofd stelt de voorlopige ambtsbevoegdheden voor aan de personeelsleden. In samenspraak met de betrokken lectoren kunnen de opdrachten nog wijzigingen ondergaan. De departementsraad legt de definitieve opdrachten vast. Eén lector coördineert de stage, zowel de verdeling van de stageplaatsen als de stagebegeleiding.

Uit de beschikbare documenten kan de commissie de grote expertise van het lectorenkorps vaststellen. De hogeschool en het departement voorzien regelmatig interne bijscholingsmogelijkheden en dit zowel op vakinhoudelijk als op onderwijskundig vlak. Voorbeelden zijn: projectonderwijs als didactische werkvorm, conflicthantering, het evalueren van projectonderwijs, hoe teamwerk gedifferentieerd beoordelen, de nieuwe rol van de lector in project- en probleemgestuurd onderwijs, hoe studeerbaar is mijn cursus, en het opstellen van examenvragen. Deze interne bijscholingen worden vaak gegeven door de departementale coördinator onderwijsontwikkeling. De ondersteuning vanuit de dienst Onderwijsontwikkeling wordt door het onderwijzend personeel als positief ervaren. Deelname aan de vormingssessies rond onderwijsinnovatie is overigens verplicht voor alle lesgevers.

Er worden functioneringsgesprekken gehouden en er bestaat een evaluatieprocedure, maar de commissie raadt aan de evaluaties van het personeel te systematiseren. Bevorderingen van lector tot hoofdlector en van praktijklector tot hoofdpraktijklector werden in 2007 doorgevoerd na een eenmalige bevorderingsoproep.

Recent werden een aantal nieuwe lectoren met interessante profielen aangetrokken en werd de samenwerking met enkele bestaande lectoren voor Textieltechnologie opgezegd, na herhaalde klachten van studenten en de

collega's. Dat heeft een grote dynamiek teweeg gebracht. Het lectorenkorps is enthousiast en heeft een nieuwe adem gevonden. Als team werken de lectoren nu goed samen. De meerwaarde van een aantal nieuwe lectoren moet evenwel nog blijken. De vraag blijft of ze in staat zijn om de onderwijskundige innovaties om te zetten in de praktijk. De personeelsgroep lijkt tevreden en krijgt veel waardering van collega's. De stuwende kracht van de opleidingscoördinator bij de coaching van de lectoren en de ondersteuning van de opleiding is de commissie niet ontgaan. De studenten en de alumni zijn van mening dat het personeel in alle geledingen zich sterk inzet voor de studenten. De drempel tussen lectoren en studenten is laag.

Het administratief en technisch personeel is vrij tevreden; bevorderingen zijn mogelijk na functie kwalificatie en de procedure ligt vast. Medewerkers uit departementen worden regelmatig samengebracht (vb. het studentensecretariaat) voor een training (bijvoorbeeld over een nieuw administratief pakket dat voor de hele hogeschool wordt aangekocht).

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie raadt aan de onderwijsbeoordelingen van de lectoren te systematiseren.

Facet 3.2 Eisen professionele gerichtheid

Beoordelingscriterium:

- het onderwijs wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroeps- of kunstpraktijk.
- bij de daartoe in aanmerking komende opleidingen dient daarenboven voldoende personeel te beschikken over kennis en inzicht in de desbetreffende beroeps- of kunstpraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Vakinhoudelijke bijscholing is mogelijk op aanvraag van de lector zelf of als de opleiding (via de studenten of het hoofd van de opleidingscommissie) vaststelt dat er bepaalde tekorten zijn. Daarvoor zijn er aparte budgetten, die gecentraliseerd worden bij het departementshoofd. Lectoren volgen ook individuele bijscholing bij de constructeurs als er nieuwe machines binnenkomen. E-learningcursussen gegeven door COBOT zijn weinig bekend bij de lectoren: tijdens de gesprekken scheen een lector hiervan op de hoogte te zijn. In de lijst van de gevolgde externe bijscholingen valt vooral het bijzonder groot aandeel van de opleidingscoördinator op. De relatie van een aantal lectoren met het beroepenveld is wel pertinent aanwezig, zowel via de stages, de geplande bedrijfsbezoeken en de studentenprojecten, als via diverse opdrachten van maatschappelijke dienstverlening en de ondersteuning van de praktijklessen (verzamen van analysestalen bijvoorbeeld). Er is een departementale helpdesk voor ict.

De opleiding denkt aan opleidingsoverschrijdende textielgeoriënteerde samenwerking. Binnen HOGENT werken enkele lectoren textiel samen met lectoren ontwerp, mode, design, en vormgeving aan een plan om navorming te geven over basisvorming bindingsleer. Indien het kenniscentrum textiel er komt, zal de realisatie hiervan wellicht mogelijk worden. De commissie is van mening dat de uitwerking van textiel-gerelateerde projecten nog meer in de verf zou mogen gezet worden.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 3.3 Kwantiteit personeel

Beoordelingscriterium:

- Er wordt voldoende personeel ingezet om de opleiding met de gewenste kwaliteit te verzorgen.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding textieltechnologie stelde in 2008 2,84 voltijdse equivalenten tewerk. Slechts één lector is voltijds aan de opleiding verbonden. Veel lectoren hebben een opdracht in andere opleidingen van het departement. Het gaat om 24 OP-leden, 15 vrouwen en 9 mannen, waarvan er 3 het statuut van hoofdlector hebben, 19 lectoren en 2 praktijklectoren. 1/3 van het OP-korps is vastbenoemd. De leeftijdsstructuur van het OP toont een spreiding over de leeftijdsklassen van 20 tot 59 jaar. De leeftijdsklasse tussen 40 en 49 jaar is het sterkst vertegenwoordigd (11 van de 24 personeelsleden).

Het aantal studenten per voltijdse equivalent OP bedraagt 7,04 studenten. Deze eerder gunstige omkadering is het gevolg van het kleine studentenaantal en wordt mogelijk gemaakt dankzij extra ondersteuning vanuit de centrale diensten van de hogeschool. Zonder deze broodnodige steun zou de opleiding niet kunnen in stand gehouden worden.

Hoewel de werkdruk de laatste jaren gaandeweg is toegenomen, lijken de lectoren de werkdruk niet als problematisch te ervaren. Onder meer dank zij de vrij recente wijzigingen in het personeelsbestand, heeft de personeelsgroep een nieuw elan gevonden. Dat is althans de perceptie die de commissie na de gesprekken met het personeel had.

De administratieve ondersteuning van het departement is opgebouwd uit 8,8 VTE of 15 personeelsleden, overwegend vrouwen. Het administratief en technisch personeel werkt voor het hele departement, dus niet voor één opleiding afzonderlijk. Er zijn 3,8 VTE vastbenoemd en 5 VTE tijdelijk. Ook hier schommelt de leeftijd tussen 20 en 59 jaar, met ook hier de sterkste vertegenwoordiging in de leeftijdsklasse 40 tot 49 jaar (6 van de 15 personeelsleden).

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 3, inzet van het personeel: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 3.1, kwaliteit personeel:	goed
facet 3.2, eisen professionele gerichtheid:	goed
facet 3.3, kwantiteit personeel:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 4 Voorzieningen

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

Beoordelingscriterium:

- De huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het merendeel van de lessen wordt georganiseerd in het A-gebouw – het vroegere textielinstituut op de campus Schoonmeersen – maar er worden ook lessen gegeven in gebouw B, waar nog andere departementen gebruik maken van een aantal lokalen. De commissie bezocht enkele goed uitgeruste praktijklokalen: het CAD- lokaal, het lokaal voor textielproductie, uitgerust met katoenspinmachines, manuele en industriële breimachines, diverse weefgetouwen en spinmachines. In het CAD-lokaal zijn 2 werkstations voorzien van de Ned-graphics software en zijn een aantal pc's uitgerust met de software voor breitechnologie (nodig om de weefgetouwen te kunnen programmeren). De commissie vindt de ict-mogelijkheden voor dit lokaal te beperkt, mede door het feit dat de specifieke licenties die nodig zijn voor de opleiding Textieltechnologie doorgaans erg duur zijn. Het lokaal is ook vaak bezet door de studenten Modetechnologie, zodat de studenten Textieltechnologie vinden dat ze er te weinig terecht kunnen buiten de lessen. In het TO₂C lokaal waarin onderzoek en dienstverlening voor diverse bedrijven gebeurt, zag de commissie een digitale drukmachine, apparatuur voor chemisch spinnen en werd de aanmaak van Snailtex-stof en van revolutionaire materialen zoals Reskin-pleisters gedemonstreerd. De commissie bezocht het laboratorium voor textielveredeling waarbij stoffen diverse nabehandelingen ondergaan zoals verven, stomen, bedrukken, coaten en verzachten. Een labo productiecontrole is eveneens voorhanden. Daar gebeuren fysische proeven op textiel.

Veel theorielokalen zijn uitgerust met overhead, pc met internetverbinding en vaste beamer. De accommodatie van de theorielokalen in gebouw A is geringer dan in gebouw B. De directie is zich bewust van het feit dat gebouw A aan renovatie toe is en er werden reeds diverse masterplannen voor uitgewerkt. Het departement diende in het kader van zowel de centrale oproep voor aankoop van onderwijsuitrusting als van de oproep van het departementale onderzoeksfonds voor uitbreiding en vervanging van uitrusting voorstellen in. Nu is er een concreet plan om de samenwerking tussen de departementen te verbeteren en op die manier grote investeringen te kunnen realiseren. De opleiding wordt ook sterk ondersteund door de sector en daarmee kan het machinepark up-to-date gehouden worden. De opleiding haalde in 2005 als eerste in het departement Technologie een PWO-project binnen. De fantasiegarenmachine die in het kader van dit project werd aangekocht, wordt nu in de opleiding zelf geïntegreerd. De winst die uit PWO-projecten gegenereerd wordt, gaat na aftrek van de overheadkost naar de vakgroep of de opleiding. Kosten (ook personeel) en inkomsten voor Textieltechnologie uit maatschappelijke dienstverlening worden intern verrekend naar de departementen KASK en INWE.

De materiële voorzieningen laten toe adequaat en relevant onderwijs en onderzoek te verrichten. Alle lokalen zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

De functionaliteit van het nieuwe Open Leercentrum in functie van het beoogde competentiegericht onderwijs wordt door de commissie bijzonder geapprecieerd. Dat Open Leercentrum (gebouw D) telt op het moment van de visitatie (in maart 2010) gemiddeld 1200 bezoekers per dag, en dat zijn zowel studenten als personeel. Er zijn ruime openingsuren, maar de avondopening komt omwille van personeelsproblemen stilaan onder druk te staan. De hogeschool investeert sterk een modern leercentrum. De hogeschool beschikt over meer dan 16.000 e-books, voornamelijk van technisch-wetenschappelijke aard, en dat aantal zal de komende maanden nog toenemen. De hogeschool bezit het grootste aanbod van Vlaanderen aan elektronische databanken. Alle eindwerken worden geïnventariseerd en zijn elektronisch te raadplegen (pdf-formaat). Het open leercentrum organiseert ook vormingssessies voor personeel en studenten rond het opzoeken van data omdat het belang van

informatievaardigheden door alle actoren onderkend wordt. Alle werken, tijdschriften en publicaties worden centraal besteld en geregistreerd, ook al worden bepaalde werken nadien in een laboratorium of in een bepaalde dienst bewaard. Boeken en tijdschriften zijn voorzien van een RFID-beveiliging die het mogelijk maakt om met een zelfuitleenbalie te kunnen werken. Het zelfstudiecentrum is uitgerust met meer dan 70 pc's waar studenten vrij kunnen op werken, aansluitmogelijkheden voor eigen laptop en diverse toestellen voor printen, scannen en kopiëren. De opleiding kan een aanvraag richten om specifieke software ook op de pc's van het zelfstudiecentrum ter beschikking te stellen. De mediatheek werkt momenteel aan het opstellen van een FAQ ('Frequently Asked Questions') om de dienstverlening nog te verbeteren. Studenten kunnen er terecht om een laptop te ontlenen of kunnen een lokaal reserveren om in kleine groepjes te werken. Er werd ook een succesvol project opgestart blok@bib, waarbij tijdens de blok een deel van de bibliotheek als stille ruimte wordt bestemd. De beschikbaarheid van een stille ruimte waar studenten kunnen studeren voldoet blijkbaar aan een behoefte.

Het departement verdeelt jaarlijks het budget over de zes opleidingen. Er zijn vaste verdeelsleutels voor de investeringen en de werking per labo, volgens het aantal studenten die in het labo werken. Elke vakgroep krijgt een bibliotheekbudget, te besteden voor aankoop van boeken en tijdschriften. Er is een minimumbedrag per vakgroep voorzien. De opleiding textieltechnologie wordt wegens de lage studentenaantallen extra gefinancierd door de hogeschool.

De studenten zijn tevreden over de sfeer in het departement en waarderen de inspanningen die worden gedaan om de kost van de opleiding te beperken: behoorlijke en goedkope maaltijden, faciliteiten om aan cursussen te geraken, kopiëren,... Hoewel er in principe voldoende ict-mogelijkheden voor de studenten zijn, voelen de studenten Textieltechnologie zich wat ongelukkig omdat ze die faciliteiten liever in gebouw A zouden zien, waar ze het grootste deel van hun opleiding krijgen. Ze zouden dus liever daar de mogelijkheid krijgen om op vrije momenten te kunnen werken. De commissie kan zich evenwel vinden in de politiek van de hogeschool die het gebruik van het centrale zelfstudiecentrum op de campus wil stimuleren. Mogelijk kan de opleiding de studenten toch aansporen om meer gebruik te maken van het open leercentrum, bijvoorbeeld als ze taken moeten maken. De interactieve pakketten, bijvoorbeeld een CD-rom voor het opleidingsonderdeel bindingsleer (oefeningen ontwikkeld door COBOT) en filmpjes over Jacquardtechnologie met animaties, zou volgens de studenten nog meer beschikbaar mogen gesteld worden. De studenten vinden ook dat vooral de practicalokalen onvoldoende geschikt zijn voor de beoogde onderwijsactiviteiten: dit heeft niet zozeer met het aanbod van de apparatuur te maken, maar met de lokalen zelf (grote lokalen waar het 's winters erg koud is) en met de manier waarop de practica worden georganiseerd.

Dokeos als informatiekanaal tussen administratie, lectoren en studenten, functioneert goed. Voor sommige opleidingsonderdelen staat er alleen de studiefiche op, andere lectoren gebruiken Dokeos als doorgeefluik. De interactiemogelijkheden (bijvoorbeeld het gebruik als discussieforum) worden volgens de commissie onvoldoende benut.

Jaarlijks wordt een rondgang met de arbeidsgeneesheer en de mensen van de veiligheid georganiseerd en er wordt een verslag van gemaakt. Elke machine die in werking gesteld wordt, moet het fiat krijgen van de veiligheidscoördinator. Behalve een verantwoordelijke voor de machines is er op de campus ook een verantwoordelijke voor de chemische aspecten in verband met veiligheid (stockage van producten, afvalbeheer). De hogeschool voert momenteel risico-analyses uit op de toestellen.

Op het moment van de visitatie in maart 2010 was de beslissing van het hogeschoolbestuur om alle lectoren met een minimum van 50% opdracht aan HOGENT een eigen laptop toe te kennen, in uitvoering. De lectoren voelen deze beslissing aan als een grote stimulans om in hun lessen meer gebruik te maken van de mogelijkheden van digitale presentaties.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie raadt de opleiding aan meer op zoek te gaan naar partnerschappen om software pakketten tegen voordeliger tarieven te kunnen bekomen

De commissie suggereert om de ict-voorzieningen met betrekking tot specifieke software voor textieltoepassingen in het CAD-lokaal te verbeteren.

De commissie raadt de opleiding aan om de studenten aan te sporen om meer gebruik te maken van de mogelijkheden die het open leercentrum biedt.

Facet 4.2 Studiebegeleiding

Beoordelingscriteria:

- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten zijn adequaat met het oog op de studievoortgang.
- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding tracht de overstap van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs op verschillende manieren te vergemakkelijken door informatie te verstrekken op studie- en informatiebeurzen, op verschillende informatiemomenten, op diverse workshops voor leerlingen secundair onderwijs (een gezamenlijk initiatief van de departementen TECH en INWE) en bij de inschrijving. Vóór de aanvang van het academiejaar kunnen leerlingen die dit nodig achten, een brugcursus wiskunde (drie dagen) volgen. In het eerste bachelorjaar wordt een opfriscursus wiskunde alsook een monitoraat voor wiskunde en chemie ingericht, sessies over 'leren leren', diverse testen (onder meer de LASSI-test) in de eerste weken van het academiejaar. Aan die testen worden sessies gekoppeld rond studieplanning en studiemethoden, waarop de slecht scorende studenten en studenten in studievoortgang expliciet uitgenodigd worden. Van Textieltechnologie kwam er echter weinig studenten naar die sessies. De verklaring moet wellicht gezocht worden in het feit dat ze met zo'n kleine groep zijn dat ze rechtstreeks hun lector kunnen aanspreken. In de gesprekken geven de studenten aan dat ze kleinschaligheid als een voordeel zien: dit zorgt voor laagdrempeligheid in de contacten met de lectoren. Als ze iets niet begrijpen, kunnen ze rechtstreeks de lectoren aanspreken. De opleiding wil een adequaat antwoord geven op de hogere instroom van TSO en BSO-studenten. De studiebegeleiding wordt specifiek en intenser. Vanaf volgend academiejaar plant het departement een aantal algemene sessies rond studiebegeleiding.

De studenten met een geïndividualiseerd traject (GIT-studenten genoemd) worden begeleid en krijgen hulp van de studietrajectbegeleider om hun traject samen te stellen op basis van hun aanvraag voor vrijstellingen. De trajectbegeleider maakt onder meer gebruik van volgtijdelijkheidstabellen. Centraal is ook een medewerker voor studieheroriëntatie aangetrokken in de cel Studieadvies (op de centrale diensten van de hogeschool).

Studenten die niet slagen voor de helft van de studiepunten die ze opgenomen hebben, worden naar de dienst studievoortgang verwezen. Na twee dergelijke trajecten kunnen de studenten geweigerd worden. Studenten die in studievoortgangsbewaking zitten, worden uitgenodigd op sessies studiemethoden en planning en mogen een pakket van maximum 50 studiepunten opnemen. De helft van de studenten van tweede en derde jaar zijn GIT-studenten. 35% van de studenten uit de opleiding Textieltechnologie zit in een GIT-traject. De cijfers moeten volgens de commissie zeker gerelativeerd worden gezien de bijzonder kleine aantallen waarover sprake is.

De departementale studiebegeleider kan voor studenten die uitstelgedrag vertonen een planning opstellen samen met de student. Zij gaat vervolgens na of de student zijn planning volgt. Doordat de studiebegeleider in nauw contact staat met de opleidingscommissie, is het mogelijk om specifieke problemen (en de voorgestelde ondersteuning) van studenten door te praten met het lectoratenkorps. De opleiding Textieltechnologie telt echter zo weinig studenten dat die dienst niet nodig is: de studenten kunnen namelijk rechtstreeks naar hun lectoren toe.

Sovoreg staat in voor de sociale voorzieningen van de studenten van de hogeschool. Met vragen en problemen rond huisvesting, financiën, studiebeurzen, sport- en cultuurfaciliteiten kunnen studenten daar terecht. Voor faalangst,... worden de studenten in principe doorverwezen naar een studentenpsycholoog, eveneens bij Sovoreg. Van de opleiding Textieltechnologie is er de laatste jaren geen enkele student gekomen.

De ombudsfunctie wordt sinds het academiejaar 2007-2008 opgenomen door een lector zonder lesopdracht in het departement om de drempel voor de studenten te verlagen. De ombudsman of -vrouw is voor 20% aangesteld en is het hele jaar goed bereikbaar. De behandelde problemen betreffen voornamelijk afwezigheid op examens.

De commissie waardeert de voorziene initiatieven die voorzien zijn in het departement of de hogeschool in verband met studiebegeleiding en trajectbegeleiding. De commissie stelt vast dat de kleine studentenaantallen een geïndividualiseerde aanpak toelaat en dat die voldoet. Bij een stijging van de studentenaantallen zal de studiebegeleiding aangepast moeten worden.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie raadt de opleiding aan de begeleiding van de LASSI-test dichterbij de studenten te brengen.

De commissie raadt de opleiding aan om bij de studenten goed kenbaar te maken dat rechtstreeks contact opnemen met de lector, voor de opleiding Textieltechnologie de meest aangewezen manier van studiebegeleiding is. Bij een stijging van de studentenaantallen zal de studiebegeleiding uiteraard anders moeten georganiseerd worden.

Oordeel over onderwerp 4, voorzieningen: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 4.1, materiële voorzieningen:	voldoende
facet 4.2, studiebegeleiding:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1 Evaluatie resultaten

Beoordelingscriterium:

- De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

In maart 2009 besliste de Raad van Beheer in verband met de uitbouw van kwaliteitszorg, tot de oprichting van een kwaliteitsraad (met daarin onder meer twee studenten). Die bereiden een aantal beleidsmatige beslissingen voor zodat de opvolging van de jaaractieplannen beter kan gebeuren. Door de afwezigheid van een centrale kwaliteitscoördinator heeft dit proces enige vertraging opgelopen. Daar is nu aan verholpen.

Op hogeschoolniveau is een kwaliteitszorgsysteem uitgewerkt en het departement en de opleiding volgen dat. Hogeschoolbreed gebeurde enkele jaren geleden een TRIS-zelfevaluatie. Per departement is er een kwaliteitscel opgericht waar de departementale kwaliteitscoördinator (voor 30% van de opdracht) deel van uit maakt, en die een 6-tal keer per jaar samen komt. De opleidingscommissie implementeert de kwaliteitszorg in de opleiding. Elke opleiding stelt bij aanvang van het academiejaar een jaaractieplan (JAP) op met de planning van de kwaliteitsbevorderende activiteiten. Het JAP bevat acties voor de realisatie van verbeterdoelen afgeleid uit de zelfevaluatie, opmerkingen uit de vorige visitatie en de bevraging van belanghebbenden. De vijf à zes jaaractieplannen (afgekort JAP) komen vanuit de opleidingscommissie Textieltechnologie naar de kwaliteitscel die daar eventueel vragen over stelt. Vervolgens gaan de JAP's naar de departementsraad. De JAP's worden gestructureerd opgevolgd.

Op dit moment wordt gewerkt aan een digitaal kwaliteitshandboek voor alle personeelsleden van het departement. Het concept is al uitgewerkt. Er zijn verschillende werkgroepen gestart en een aantal procedures zijn al uitgeschreven. Ze zijn ter beschikking op een website. Daar vinden alle personeelsleden ook de passieve documentatie met betrekking tot kwaliteitszorg: de laatste versie van de visies en de kruistabellen met betrekking tot de competenties. Voor het actieve gedeelte staat de departementale kwaliteitscoördinator in.

Er is op departementaal vlak hard gewerkt aan het systematiseren van de bevragingen, onder meer door ze te digitaliseren. De hogeschool wil een nieuw systeem in gebruik nemen voor het afnemen van bevragingen, namelijk SPSS-dimensions. Bevragingen komen in de toekomst niet meer op Dokeos, maar er wordt een aparte website voor gecreëerd. De departementale kwaliteitszorgcoördinator stelt elk jaar een planning voor de bevragingen op, rekening houdend met de beslissingen van het bestuurscollege voor de uitbouw van de kwaliteitszorg, met de departementale verbeterpunten en met de planning van de visitaties. Deze planning wordt bij het begin van het academiejaar voorgesteld aan de leden van de opleidingscommissies. De opleiding actualiseert de gebruikte vragenlijsten.

De meest actuele vragenlijst over de verschillende opleidingsonderdelen omvat een algemeen oordeel over vier aspecten: hoorcollege, het studiemateriaal, de gehanteerde onderwijsvormen en het examen. Pas indien het oordeel over een van deze aspecten middelmatig tot slecht is, wordt er via bijkomende vragen dieper op ingegaan. Deze manier van werken heeft het voordeel dat studenten gemotiveerd blijven om deel te nemen aan bevragingen omdat het niet te tijdrovend is. De analyse van de verschillende opleidingsonderdelen wordt schriftelijk aan de betrokken OP-leden bezorgd. Alle analyses worden bijgehouden door het departementshoofd. De opleidingscoördinator en de vakgroepvoorzitters krijgen eveneens de resultaten van de individuele lector. Aan de opleidingscommissies wordt een globale analyse bezorgd zonder individuele bemerkingen. Het is de bedoeling dat alle A en B-uren (uren hoorcollege en practica) uit het curriculum eens om de 3 jaar bevraagd worden.

Sinds het academiejaar 2008-2009 werkt de opleiding ook met focusgroepen waarin enkele lectoren en de studenten uit de drie jaar van de opleiding vertegenwoordigd zijn, en waarin de studiebelasting, de cursussen, de onderwijsvormen en examens aan bod komen. Focusgroepen worden gebruikt als kwalitatieve, exploratieve onderzoeksmethode waarmee zeer volledige informatie verzameld wordt. Studenten krijgen de mogelijkheid om te ventileren over de kwaliteit van de opleiding. Daarnaast is er ook veel informeel overleg tussen lectoren en studenten.

Op het moment van de visitatie kan men gezien de geringe historiek nog niet spreken van systematiek in de bevragingen en het bijeenbrengen van de focusgroepen.

Voor de bevraging van het beroepenveld wil men de stagepromotoren en de alumni systematisch bevragen. De alumni en het werkveld die de commissie op gesprek kreeg, waren weinig vertrouwd met bevragingen. De alumniwerking moet volgens de commissie nog verder gestalte krijgen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie raadt de opleiding aan de alumniwerking te structureren.

De commissie suggereert de opleiding om systematiek in bevragingen en het bijeenroepen van focusgroepen te brengen.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

Beoordelingscriterium:

- De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De vorige visitatie werd aangegrepen om een aantal belangrijke verbeteringen in de opleiding aan te brengen. Er is zeker een aanzet tot werken volgens de PDCA-verbetercyclus (Plan-Do-Check-Act).

Zo heeft de opleiding concrete acties ondernomen om de trend van een dalend aantal studenten, waarschijnlijk te wijten aan een ongunstig imago van de textielnijverheid, te stoppen en eventueel zelfs om te buigen.

De opleiding werkt intensief met de sector mee om het minder goede imago te wijzigen. Er werden daartoe verschillende initiatieven genomen, onder meer deelname aan het TEXstream project, een driedaagse promotiecampagne rond de opendeurdag met als doel de opleiding meer in het daglicht te stellen. TEXstream ondersteunt ook acties voor het middelbaar onderwijs, onder meer het project 'I Love It'. Dat is een wedstrijd voor de tweede graad secundair onderwijs, die erin bestaat om als klas een stuk intelligent textiel te ontwerpen. Studenten worden ook ingezet om de opleiding te promoten.

Uit de focusgroep die in maart 2009 voor het eerst bijeen kwam, konden enkele verbeterpunten worden gehaald, onder meer de studeerbaarheid van cursussen en de spreiding van taken die studenten krijgen. Er is een workshop geweest, gegeven door de departementaal coördinator voor onderwijsontwikkeling, voor de verschillende opleidingen, waarin criteria opgesomd worden als toetssteen voor goede cursussen. Daar werden een aantal criteria uitgekozen en de cursussen worden geanalyseerd. Die analyse wordt gecommuniceerd naar de verschillende vakgroepen. De opleiding Textieltechnologie heeft verbeteracties voor een aantal cursussen opgezet. Dat proces is nog niet afgelopen.

Bij de invoering van de bachelorstructuur is er geopteerd om een aantal projecten in het opleidingsprogramma te brengen. Er is toezicht gehouden op de projecthandleidingen: bemerkingen rond portfolio, het logboek, het kwalitatief verbeteren van de projectopdracht, het verdelen van de studenten over verschillende groepen.

De structuur en de genese van de JAP's werd in de loop van de voorbije jaren bijgestuurd. Tegenwoordig staat in een JAP niet alleen vermeld hoe het verbeterdoel zal bereikt worden, tegen welke deadline en wie hiervoor verantwoordelijkheid draagt, maar er wordt ook een indicator vermeld om na te gaan of het actiepunt op voldoende wijze werd uitgevoerd. De commissie heeft vastgesteld dat er verbeteracties op touw werden gezet rond het toetsingsbeleid, internationale profilering, en feedback na de stages.

Als bij de opvolging van JAP's iets niet gerealiseerd is, moet er een verklaring gegeven worden en dan pas wordt het actiepunt overgenomen in een nieuw JAP. Internationalisering is al enkele jaren een aandachtspunt.

Het elektronische systeem laat toe om de opvolging van de JAP's te optimaliseren en de transparantie te verhogen.

Na deze visitatie zal een langetermijnplanning opgesteld worden met betrekking tot de aanbevelingen en de aandachtspunten.

In de toekomst zal op vraag van de lectoren gewerkt worden aan de ontwikkeling van open leermaterialen. In het In het academiejaar 08-09 werd aandacht besteed aan het correct opstellen van examenvragen (interne professionalisering).

De opleiding werkt reeds enige tijd aan een beleid om een lectorenteam achter verbeterdoelen en professionalisering te krijgen, zodat er niet langer alleen op vrijwilligheid van individuele lectoren moet gesteund worden.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt aan dat de realisatie van de verbetervoorstellen in relatie tot de vooropgezette streefdoelen ook op regelmatige basis wordt geëvalueerd.

Het is niet altijd even duidelijk wat de status of stand van zaken is van de maatregelen waaraan wordt gewerkt. De realisatie kan misschien verder worden gevisualiseerd en gecommuniceerd.

Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

Beoordelingscriterium:

- Bij de interne kwaliteitszorg zijn medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie heeft vastgesteld dat de studenten en medewerkers op een gestructureerde manier vertegenwoordigd zijn in sommige advies- en beleidsorganen. De lectoren worden via de vakgroepen en de opleidingscommissie bij de opleiding betrokken. In de opleidingscommissie zitten twee studenten, waardoor problemen gemakkelijk ter sprake kunnen gebracht worden. De studenten kunnen via focusgroepen hun stem laten horen.

Gezien de kleine studentenaantallen gebeuren veel contacten vrij informeel en valt de laagdrempeligheid tussen lectoren en studenten op.

Het werkveld krijgt de kans om feedback te geven over de opleiding tijdens de eindwerkverdedigingen. De stagebegeleider uit het bedrijf krijgt dan ook een vragenlijst waarop hij kan invullen of de student over voldoende basisvaardigheden beschikt. Er is ook een aparte vragenlijst voor de hogeschoolbegeleider en voor de student met betrekking tot de beoordeling van de stage.

Feedback naar de bedrijven toe in verband met de externe begeleiding van de student is niet echt structureel voorzien, maar op de eindwerkverdediging zelf is er mogelijkheid voor mondelinge feedback.

Namen van afgestudeerden worden doorgegeven aan Unitex (Association for executives of the textile industry) en ze krijgen de tijdschriften en de uitnodigingen voor activiteiten. Er wordt geen gestructureerde navorming voorzien; die zou volgens de alumni nochtans welkom zijn. Echte alumniwerking is er momenteel nog niet, maar de opleiding wil dat in de toekomst uitbouwen.

Aanbevelingen ter verbetering:

Men zou de bedrijven die in aanmerking komen voor een stage als resonantiegroep kunnen beschouwen en ze op regelmatige wijze bij het curriculum betrekken.

De commissie raadt de opleiding aan om in samenspraak met de sector navorming voor alumni te organiseren (waarop ook studenten kunnen aanwezig zijn). Op die manier kan de betrokkenheid van de alumni met de opleiding te verhogen.

Oordeel over onderwerp 5, interne kwaliteitszorg: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 5.1, evaluatie resultaten:	voldoende
facet 5.2, maatregelen tot verbetering:	voldoende
facet 5.3, betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 6 Resultaten

Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

Beoordelingscriterium:

- De gerealiseerde eindkwalificaties zijn in overeenstemming met de nagestreefde competenties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De studenten die de commissie gesproken heeft percipiëren de opleiding als praktijkgericht onder meer dank zij de weverij en de spinnerij. Wie later de technisch-commerciële richting wil uitgaan, komt minder goed aan zijn trekken (talen en economie zijn niet sterk uitgebouwd).

Uit de beschikbare documenten en uit de gesprekken stelt de commissie vast dat de bacheloropleiding getuigt van een degelijk niveau. Voortgaand op de eindwerken die de commissie kon inkijken, is ze van mening dat het wetenschappelijk niveau van de eindwerken zou moeten stijgen. Af en toe is de opzet van de stage minder geslaagd. Een aantal eindwerken waren een goed voorbeeld van diepgaand onderzoek op een goed geformuleerde probleemstelling, een aantal werken waren voornamelijk beschrijvend. Vaak ontbreekt de bibliografie en wordt spreektaal gebruikt. De quotering ligt soms vrij (te) hoog.

Uit de contacten met het werkveld blijkt dat de bereikte resultaten beantwoorden aan de verwachtingen. De doorgedreven textielkennis over de drie jaren, de zelfstandigheid en de flexibiliteit van de afgestudeerden worden door het werkveld sterk geapprecieerd. Het werkveld stelt dat de technologische component (met onder meer textielkennis en materiaalkennis) in de opleiding heel belangrijk is en dat daaraan wordt voldaan. Op die manier kunnen de afgestudeerden meepraten met vakmensen. Communicatievaardigheden (en bijvoorbeeld ook het respecteren van communicatielijnen in een bedrijf) en people management zouden doorgaans nog mogen verbeterd worden. De afgestudeerden zijn vooral goed inzetbaar in de productie en in R&D, de inzet in technisch-commerciële functies is minder evident. Ze moeten alleszins zelfstandig kunnen werken en moeten een zeer brede basis hebben. Die is bij de afgestudeerden Textieltechnologie aanwezig. De tweede taal in grote bedrijven is Engels. Frans is ook belangrijk en vaak onvoldoende gekend.

Studenten met een TSO-opleiding hebben volgens het werkveld doorgaans een betere technisch-mechanische kennis. Studenten die ASO hebben gevolgd, hebben een andere achtergrond en zullen bijvoorbeeld patenten gemakkelijker kunnen lezen.

Ook de alumni zijn tevreden over hun opleiding en worden tewerkgesteld in de sector. De afgestudeerden komen doorgaans in de textielsector terecht, zij het niet altijd op hun niveau. Veel afgestudeerden hebben werk in leidinggevende functies of het middenkader. Ze geven aan dat ze de studies opnieuw zouden aanvatten indien ze opnieuw zouden moeten kiezen. De toepassingen van de nieuwe materialen vormen een voortdurende uitdaging.

Voor zover de commissie kon nagaan, vinden afgestudeerden snel werk, ondanks de crisis. De tewerkstellingskansen blijven goed omdat er in de toekomst heel wat nakende pensioneringen zijn. De invulling door textieltechnologen is belangrijk om nog meer delocalisatie tegen te gaan.

De commissie onderkent dat de opleiding veel inspanningen doet om het imago van de textielopleiding te verbeteren. De commissie raadt de opleiding evenwel aan om nog meer met de sector samen te werken en in de externe communicatie meer klemtoon te leggen op de innovatieve technieken in de textielindustrie.

De studentenmobiliteit is beperkt. De commissie beveelt aan de internationale studenten- en lectorenmobiliteit verder te stimuleren. Er kwam één voorbeeld van een buitenlandse studente die in een Gents bedrijf op stage

ging. Studenten kunnen ook eventueel rechtstreeks contact opnemen met een buitenlands bedrijf. Dit academiejaar zijn drie tweedejaarsstudenten geïnteresseerd in de mogelijkheid van een buitenlandse stage (ze hebben ook een taalstage gedaan).

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 6.2 Onderwijsrendement

Beoordelingscriteria:

- Voor het onderwijsrendement zijn streefcijfers geformuleerd in vergelijking met relevante andere opleidingen.
- Het onderwijsrendement voldoet aan deze streefcijfers.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Vlaanderen heeft geen traditie in het verzamelen van slaagcijfers per studiegebied en/of opleiding over de jaren heen. Uit ervaring blijkt dat de globale slaagcijfers voor generatiestudenten op Vlaams niveau tussen de 45% en de 50% liggen. Noch de evolutie over de jaren heen, noch de situatie per opleiding of studiegebied worden opgevolgd. Daardoor kan de opleiding geen streefcijfers formuleren in vergelijking met relevante andere opleidingen.

De commissie stelt voor om de procedure te herdenken die toelaten om het onderwijsrendement vast te stellen en er de gepaste conclusies uit te trekken.

Op het moment van het indienen van het ZER was er onvoldoende cijfermateriaal over het rendement beschikbaar. Met de invoering van het flexibiliseringdecreet dienden een aantal begrippen terug gedefinieerd te worden (bijvoorbeeld geslaagd/niet geslaagd, en studieduur). De trajectbegeleider heeft nu het cijfermateriaal aangeleverd. Gezien de kleine studentenaantallen moet evenwel omzichtig worden omgesprongen met de resultaten.

De laatste jaren werden wel grote inspanningen geleverd om de slaagpercentages voor alle opleidingsonderdelen te verhogen, onder meer door het uitbouwen van het monitoraat.

De opleiding werkt ook aan de analyse van de drop-out: een student die wil stoppen, wordt uitgenodigd voor een exitgesprek. Er wordt gepeild naar de reden van stopzetting: ligt de oorzaak bij de studies die te zwaar zijn of buiten de verwachtingen vallen, of wil de student gaan werken? Voor de opleiding Textieltechnologie is de voornaamste reden voor drop-out dat de studenten gaan werken.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt de opleiding aan om in de toekomst streefcijfers te formuleren.

De commissie raadt de opleiding aan om de slaagpercentages beter te documenteren en verder op te volgen.

Oordeel over onderwerp 6, resultaten: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 6.1, gerealiseerd niveau:	goed
facet 6.2, onderwijsrendement:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Globaal oordeel

De visitatiecommissie baseerde haar oordeel en motivering op de volgende bronnen:

- het zelfevaluatie-rapport van de opleiding en de bijhorende bijlagen, de gevoerde gesprekken met de betrokkenen,
- de documenten ter inzage tijdens het bezoek,
- de opgevraagde documenten,
- de reactie van de opleiding op het opleidingsrapport.

Het ZER-rapport is goed geschreven, maar is erg uitgebreid. De gehanteerde structuur op de CD-rom komt transparant over.

De opleiding maakt zelf een vrij kritische analyse, zelfs per facet. De uniciteit van de opleiding komt volgens de commissie weinig uit de verf en wordt volgens haar te weinig als troef in de communicatie uitgespeeld.

Het ZER komt verder nogal defensief over, met iets te weinig voluntarisme. In de loop van de gesprekken verdween die eerder defensieve houding en kon de commissie open gesprekken voeren.

De commissie kreeg op het ogenblik van de visitatie nog een ZER-addendum met interessante informatie, onder meer het cijfermateriaal dat niet beschikbaar was op het moment van het verzenden van het ZER.

Op basis van de oordelen over:

onderwerp 1, niveau en oriëntatie:	voldoende
onderwerp 2, programma:	voldoende
onderwerp 3, personeel:	voldoende
onderwerp 4, voorzieningen:	voldoende
onderwerp 5, interne kwaliteitszorg:	voldoende
onderwerp 6, resultaten:	voldoende

is de commissie van mening dat er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen in de opleiding aanwezig zijn.

Overzichtstabel van de oordelen

	score facet	score onderwerp
Onderwerp 1: Doelstellingen van de opleiding		voldoende
Facet 1.1: Niveau en oriëntatie	goed	
Facet 1.2: Domeinspecifieke eisen	goed	
Onderwerp 2: Programma		voldoende
Facet 2.1: Relatie doelstelling en inhoud	voldoende	
Facet 2.2: Eisen professionele gerichtheid	voldoende	
Facet 2.3: Samenhang	voldoende	
Facet 2.4: Studieomvang	OK	
Facet 2.5: Studietijd	voldoende	
Facet 2.6: Afstemming vormgeving en inhoud	voldoende	
Facet 2.7: Beoordeling en toetsing	goed	
Facet 2.8: Masterproef	nvt	
Facet 2.9: Toelatingsvoorwaarden	goed	
Onderwerp 3: Inzet van personeel		voldoende
Facet 3.1: Kwaliteit personeel	goed	
Facet 3.2: Eisen professionele gerichtheid	goed	
Facet 3.3: Kwantiteit personeel	goed	
Onderwerp 4: Voorzieningen		voldoende
Facet 4.1: Materiële voorzieningen	voldoende	
Facet 4.2: Studiebegeleiding	voldoende	
Onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg		voldoende
Facet 5.1: Evaluatie resultaten	voldoende	
Facet 5.2: Maatregelen tot verbetering	voldoende	
Facet 5.3: Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	voldoende	
Onderwerp 6: Resultaten		voldoende
Facet 6.1: Gerealiseerd niveau	goed	
Facet 6.2: Onderwijsrendement	voldoende	

De oordelen zijn van toepassing voor:

HoGent Hogeschool Gent
professionele bachelor Textieltechnologie (Txt)

bijlage 1 curriculum vitae van de commissieleden

Dirk Deloof

is kwaliteitsmanager en milieucoördinator bij Microfibres Europe. Hij is van opleiding graduaat Textiel en behaalde bij Amelior-KULAK een Quality Master.

Arno Libotton

is licentiaat in de Psychologische Wetenschappen en Doctor in de Pedagogische Wetenschappen. Hij is als hoofddocent verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel - Vakgroep Onderwijskunde, en aan het Interfacultair Departement Lerarenopleiding. Hij is als onderwijsdeskundige betrokken bij verschillende visitaties van de Vlaamse Hogescholenraad.

Boudewijn Snauwaert

werkt als plant manager bij Miliken. Hij volgde ene graduaatsopleiding Electronica en Textiel en behaalde een Master of Business Management aan het Eckard College in Florida.

Wim Van Goethem

is sociaal adviseur bij Fedustria, de Belgische federatie van de textiel-, hout- en meubelindustrie. Hij vertegenwoordigt Fedustria onder meer in de raden van bestuur van sectorale opleidingscentra en de VDAB, in de paritaire comités textiel en in de VLOR commissie textiel. Hij is van opleiding maatschappelijk assistent en licentiaat in de politieke en sociale wetenschappen.

onafhankelijkheidsverklaring**visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding textieltechnologie**

van de heer Dirk Deloof

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissielid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissielid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissielid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

geen

naam: Dirk Deloof

datum: 14/9/2009

handtekening:

aangetekend op	10 SEP. 2009
door de voorzitter	000959
door de gq	
door de gq	ja / nee

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Textieltechnologie

van de heer Dirk Deloof

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

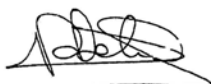
Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediteren opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: Dirk Deloof

datum: 25 november 2010

handtekening:

OV na bezoek

binnengekomen op	25 NOV. 2010
inschrijvingsnummer	001533
bestemming	
opvolging	ja / neen

onafhankelijkheidsverklaring**visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding textieltechnologie**

van de heer / mevrouw Arno Libotton

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissielid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissielid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissielid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

nihil

naam: Arno Libotton.....

datum: 14 oktober 2009.....

handtekening:

21 OKT. 2009
001086

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Textieltechnologie

van de heer Arno Libotton

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accreditere opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: Arno Libotton

datum: 25 november 2010

handtekening:

binnengekomen op	2 ^o NOV. 2010
inschrijvingsnummer	001538
bestemming	
opvolging	ja / neen

onafhankelijkheidsverklaring**visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding textieltechnologie**van de heer / mevrouw B. Snawwant

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissielid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissielid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissielid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

.....

.....

.....

.....

naam: B. Snawwantdatum: 6/10/09handtekening: [Handtekening]

binnengekomen op	- 3 OKT. 2009
inschrijvingsnummer	001023
.....	
.....	ja / neen

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Textieltechnologie

van de heer Baudewijn Snauwaert.....

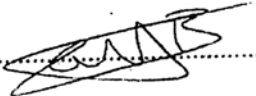
Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediteren opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: Baudewijn Snauwaert.....

datum: 25 november 2010.....

handtekening:

binnengekomen op	2 ^e NOV. 2010
inschrijvingsnummer	001539
bestemming	
opvolging	ja / neen

onafhankelijkheidsverklaring**visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding textieltechnologie**van de heer / mevrouw VAN GOETHEN Wim

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediteren opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissielid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissielid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissielid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

.....
.....
.....
.....

naam: VAN GOETHEN Wimdatum: 27 AUG 2009handtekening:

31 AUG. 2009

000907

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Textieltechnologie

van de heer / mevrouw Van Goethem Wim

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediteren opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam:

Van Goethem Wim

datum:

24 nov 2010

handtekening:

binnengekomen op	24 NOV. 2010
inschrijvingsnummer	001520
bestemming	
opvolging	ja / neen

bijlage 3 bezoekschema

maandag 9 maart 2010

09.30 - 12.30	voorbereidende vergadering en inzage werkdocumenten
12.30 - 13.30	lunch voor de commissie
13.30 - 14.30	voorbereidende vergadering en inzage werkdocumenten
14.30 - 15.00	kennismaking met de algemeen directeur, het departementshoofd
15.15 - 16.45	opleidingsverantwoordelijke opleiding, opstellers ZER en een student betrokken bij het onderwijskundig overleg (onder meer bespreking referentiekader)
17.00 - 17.45	kwaliteitsverantwoordelijke(n), verantwoordelijke(n) van de opleiding, het departement en/of de hogeschool
18.00 - 19.00	informeel ontmoetingsmoment
19.00	avondmaal voor de commissie

dinsdag 10 maart 2010

08.30 - 09.00	intern werkoverleg
09.00 - 09.45	studenten eerste en tweede jaar: maximum 12, representatief samengesteld, inclusief studentenvertegenwoordigers
10.00 - 10.45	studenten derde jaar: maximum 12, representatief samengesteld, inclusief studentenvertegenwoordigers
11.00 – 12.30	rondgang
12.30 - 14.00	lunch voor de commissie
14.00 - 14.45	lectoren algemene vakken: maximum 12, representatief samengesteld, inclusief de personen betrokken bij onderwijskundig en/of beleidsoverleg
15.00 - 15.45	lectoren specialisatievakken: maximum 12, representatief samengesteld, inclusief de personen betrokken bij onderwijskundig en/of beleidsoverleg
15.45 - 17.00	intern werkoverleg en inzage van de documenten
17.00 - 17.45	vertegenwoordigers werkveld: maximum 12, gedifferentieerd samengesteld, personen die afgestudeerden in dienst hebben of fungeren als begeleiders of promotoren van bachelorproeven en die niet ingeschakeld zijn in het opleidingsprogramma
17.45 - 18.30	afgestudeerden: maximum 12 uit de drie laatste afstudeerjaren, representatief samengesteld uit de verschillende afstudeerrichtingen
18.30 - 19.00	intern werkoverleg
19.00	avondmaal voor de commissie

woensdag 11 maart 2010

08.30 - 09.00	intern werkoverleg
09.00 - 09.30	administratief-technisch personeel
09.30 - 10.15	begeleiders bachelorproeven: maximum 12, representatief samengesteld
10.15 – 11.00	verantwoordelijke internationalisering van de opleiding, het departement en/of de hogeschool
11.15 - 12.00	ombudspersonen, verantwoordelijken studiebegeleiding- en –advies
12.00 - 12.30	intern werkoverleg;
12.30 - 13.30	lunch voor de commissie;
13.30 - 14.00	opleidingsverantwoordelijke opleiding
14.00 – 15.00	vrij spreekuur
15.00 - 17.00	voorbereiding mondelinge rapportering
17.00	mondelinge rapportering

Beslissing van de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs n.a.v. de aanvraag tot bekrachtiging van de samenstelling van de visitatiecommissie voor de professionele bacheloropleiding in de textieltechnologie in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie.

1. Algemeen

De Erkenningscommissie Hoger Onderwijs ontving op 21 en 22 oktober 2009 (elektronisch) vanwege de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) een aanvraag, gedateerd op 21 en 22 oktober 2009, tot bekrachtiging van de samenstelling van een visitatiecommissie ter beoordeling van de professionele bacheloropleiding in de textieltechnologie in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie.

De Erkenningscommissie dient zich voor dergelijke aanvragen uit te spreken binnen een termijn van 30 dagen na ontvangst ervan. De beoordeling van de aanvraag en de bekrachtiging van de samenstelling betreffen enkel de onafhankelijkheid van de visitatiecommissie.

Het voorgelegde dossier omvat alle nodige informatie.

Bij de visitatie van de opleiding is de volgende hogeschool betrokken: Hogeschool Gent.

2. Nazicht van de criteria van onafhankelijkheid, vervat in het besluit van de Erkenningscommissie van 20 oktober 2004.

2.1. Art. 2 – Algemene onafhankelijkheid van de visitatiecommissies

De regels vastgesteld in de “Handleiding onderwijsvisitaties VLIR/VLHORA” die geldt als protocol voor de onderwijsvisitaties georganiseerd ten behoeve van universiteiten en hogescholen, garanderen in voldoende mate de onafhankelijkheid van de werking van de visitatiecommissies tegenover de VLHORA en tegenover de betrokken hogescholen en de opleidingsverantwoordelijken in de verschillende stadia van de visitatie en in de redactie van het verslag.

Art. 3 – Procedurele regels voor de samenstelling van de visitatiecommissie

De procedure voor de samenstelling van visitatiecommissies vastgesteld in de vermelde handleiding voldoet aan de voorwaarden gesteld in het vermelde besluit van de Erkenningscommissie.

Uit de meegedeelde documenten met betrekking tot de raadpleging van de opleidingsverantwoordelijken, de samenstelling van de lijsten van kandidaat-voorzitters, van kandidaat-vakdeskundige leden en van kandidaat-onderwijsdeskundige leden, blijkt dat een ruime raadpleging omtrent mogelijke leden van de visitatiecommissie plaatsvond.

De heer Dirk Deloof vermeldt op het curriculum vitae bij de Hogeschool Gent: 'Oud-leerling – 1982-1984'.

Dit gegeven brengt de onafhankelijkheid op geen enkele wijze in het gedrang.

De heer Wim Van Goethem vermeldt op het curriculum vitae:

- Hogeschool voor Wetenschap & Kunst: Formele en informele betrokkenheid in kader van samenwerking textielindustrie en onderwijs; sinds november 2002.
- Hogeschool Gent: Formele en informele betrokkenheid in kader van samenwerking textielindustrie en onderwijs; sinds november 2002.

De Hogeschool voor Wetenschap en Kunst wordt niet gevisiteerd.

Wat de vermelde bezigheden aan de Hogeschool Gent betreft, heeft de Erkenningscommissie bij VLHORA bijkomende inlichtingen opgevraagd (precieze inhoud, frequentie).

De heer Van Goethem is als sociaal adviseur binnen FEDELTEX, sinds 1 januari 2007 FEDUSTRIA¹, verantwoordelijk voor vorming, opleiding en arbeidsmarktgebeuren.

De organisatie streeft naar een optimale samenwerking met de opleidingen uit de sector.

De heer Van Goethem is echter op geen enkele wijze betrokken bij formele besluitvormingsprocessen in de organisatie van deze opleidingen, noch bij de organisatie/inhoud van de opleidingen zelf (e.g. als gastspreker).

Vandaar dat de Erkenningscommissie van oordeel is dat de onafhankelijkheid van betrokkene niet in het gedrang komt.

De Erkenningscommissie stelt vast dat er geen kandidaat-studentlid in de visitatiecommissie werd opgenomen.

Het dossier vermeldt dat de VVS nog geen kandidaten heeft voorgedragen.

Wanneer dit gebeurd is, kan de VLHORA een voorstel tot wijziging van de samenstelling van de visitatiecommissie voorleggen.

Aangezien de "Handleiding onderwijsvisitaties VLIR/VLHORA uitdrukkelijk stipuleert: *"Indien om praktische redenen geen student wordt gevonden die voldoet aan de criteria en bereid is deel te nemen aan de visitatie kan de betreffende visitatiecommissie wel functioneren en haar taak uitvoeren."*, meent de Erkenningscommissie het voorliggende voorstel toch te kunnen bekrachtigen.

Wel formuleert de Commissie de aanbeveling ernstige pogingen te ondernemen een studentlid te vinden en op te nemen in de visitatiecommissie.

2.2. Art. 4 – Onverenigbaarheden of andere bindingen met te visiteren opleidingen

Er blijken geen eigenlijke onverenigbaarheden aanwezig te zijn in hoofde van de aangeduide leden van de visitatiecommissie.

2.3. Art. 5 – Onafhankelijkheidsverklaringen

Alle leden hebben de onafhankelijkheidsverklaring ondertekend.

De ondertekende onafhankelijkheidsverklaringen zijn aan het dossier toegevoegd.

¹ FEDUSTRIA is de Belgische Federatie van Textiel-, Hout- en Meubelindustrie.

Conclusie

De Erkenningscommissie bekrachtigt de samenstelling van de visitatiecommissie voor de professionele bacheloropleiding in de **textieltechnologie** in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie:

De commissie is als volgt samengesteld:

Voorzitter:

Wim Van Goethem, vakdeskundige

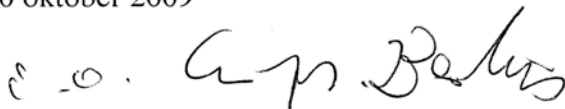
Leden:

Baudewijn Snauwaert, vakdeskundige

Dirk Deloof, vakdeskundige

Arno Libotton, onderwijsdeskundige

Brussel, 30 oktober 2009

Namens de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs,
Prof. Dr. Jaap van Marle,
Voorzitter

bijlage 5 lijst van afkortingen en letterwoorden

BZW	begeleid zelfstandig werk
ASO	Algemeen secundair onderwijs
AUGent	Associatie Universiteit Gent
BAMA	Bachelor Master
CAD	Computer Aided Design
Centexbel	Technisch en Wetenschappelijk Centrum voor de Belgische Textielnijverheid
COBOT	Centrum voor Opleiding, Bij- en Omscholing voor de Textiel- en Breigoednijverheid
ECTS	European Credit Transfer System
ELO	Elektronische leeromgeving
Erasmus	uitwisselingsprogramma voor studenten in het hoger onderwijs, onderdeel van het Project Socrates van de Europese commissie
EVC	elders verworven competenties
EVK	eerder verworven kwalificaties
FAQ	Frequently Asked Questions
GIT	Geïndividualiseerd traject
HOGENT	Hogeschool Gent
ict	internet- en communicatietechnologie
INWE	(Opleiding en Departement) Industriële Wetenschappen
JAP	Jaaractieplan
LASSI	Learning and Study Strategies Inventory
KASK	Koninklijke Academie voor Schone Kunsten
KMO	Kleine en Middelgrote Onderneming
NVAO	Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	onderwijs en examenreglementering
OP	onderwijzend personeel
PBA	professionele bacheloropleiding
PDCA	letterwoord voor: 'Plan Do Check Act'

PROZA	Projectgroep Zelfevaluatie (een instrument van kwaliteitszorg, kwaliteitsmeting; bevragingssysteem)
PWO	projectmatig wetenschappelijk onderzoek
R&D	Research & Development
RFID	Radio frequency identification
SERV	Sociaaleconomische Raad van Vlaanderen
TECH	(Departement) Technologie
TRIS	Transnationale Institutionale Samenwerking (een Instrument van kwaliteitszorg)
TSO	Technisch secundair onderwijs
Txt	(Opleiding) Textieltechnologie
UGent	Universiteit Gent
UK	United Kingdom
VlaJO	Vlaamse jonge ondernemingen
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VTE	voltijds equivalenten
ZER	zelfevaluatie rapport

